

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางของทางราชการ

กราบเรียน/เรียน รอง นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๔๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๕/๖๒๘
ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/๑๙๑๙
ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
๓. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๙/๒๕๖ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๒๔๐
ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ตามที่ได้ยืนยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๔ ธันวาคม ๒๕๕๕) เกี่ยวกับเรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ มาเพื่อทราบความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางของทางราชการ ไปเพื่อดำเนินการ ซึ่งสำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีเห็นว่า

๑. โดยที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอแนวทางการดำเนินการประกาศราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้และการกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาและให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวมาโดยตลอดเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐและสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการตามนโยบายของรัฐบาล โดยได้มีมติมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการมาเป็นลำดับตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งกระทรวงการคลังได้หารือร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อชี้แจงให้ทราบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐเพราะยังไม่มีมาตรฐานการคำนวณราคากลางที่ครบถ้วนทุกรายการที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง และได้ร่วมกันพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหากับสำนักงาน ป.ป.ช. หลายครั้ง จนถึงครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) และหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าหารือกับประธานกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการที่รัฐบาลได้ดำเนินการไปแล้ว และพิจารณาแนวทางที่จะร่วมกันดำเนินการต่อไป

๒. บัดนี้ กระทรวงการคลังได้รายงานผลการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว โดยสรุปว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) และคณะได้เข้าร่วมหารือกับประธานกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจและความชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติ ในการดำเนินการประกาศราคากลางตามแนวทางที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แนะนำว่า ในกรณีที่มีมาตรฐานการคำนวณราคากลางกำหนดไว้แล้วก็ให้ดำเนินการต่อไป ส่วนกรณีที่ยังไม่มีการกำหนดมาตรฐานการคำนวณราคากลางก็ให้ดำเนินการคำนวณตามข้อมูลที่เป็นจริงหรือกำหนด แนวปฏิบัติทั่วไปไว้ก่อน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนามาตรฐานการคำนวณราคากลางเพื่อใช้เป็น หลักเกณฑ์ต่อไปได้ ซึ่งกระทรวงการคลังได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลาง งานก่อสร้างของทางราชการแล้ว ในส่วนการเปิดเผยราคากลางของการจัดซื้อจัดจ้างประเภทอื่น ที่มีใช้งานก่อสร้าง กระทรวงการคลังได้ประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกำหนดแนวทาง ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประกาศรายละเอียดการคำนวณราคากลางตามแนวทาง ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และมอบหมายให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง ดังนี้

๒.๑. กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ราคากลาง ยานอกบัญชียาหลักและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

๒.๒. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ ราคากลางการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์

๒.๓. สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ราคากลาง การจ้างที่ปรึกษา

๒.๔. สำนักงานงบประมาณดำเนินการกำหนดราคามาตรฐานโดยให้ครอบคลุมรายการ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓/๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำข้อมูล เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบ ดังนั้น หน่วยงานใดมีความพร้อมให้ดำเนินการตามแนวทางที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ทันที ส่วนหน่วยงานใดที่ยังไม่มีความพร้อมให้เร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน ตามที่กฎหมายกำหนด จึงได้ลงมติว่า

๑. รับทราบผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ (เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ) ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

๒. ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือปฏิบัติตามแนวทางการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการตามที่กระทรวงการคลังกำหนด และแนวทางการเปิดเผยราคากลางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างประเภทอื่นที่มีใช้งานก่อสร้างตามมติที่ประชุม หรือระหว่างกระทรวงการคลังและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ทั้งนี้ หากหน่วยงานใด

มีความพร้อมให้ดำเนินการได้ทันที ส่วนหน่วยงานใดที่ยังไม่มีความพร้อมให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓/๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๓. ให้หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายตามข้อ ๒.๑ - ๒.๔ เร่งรัดการดำเนินการในส่วน ที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป

ทั้งนี้ ให้แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรด ทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป/ จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและ ถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ในกำกับดูแล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

19 ก.พ. 2556

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๔๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.cabinet.thaigov.go.th

หมายเหตุ :	รอง-นรม./รัฐ-นร.	จึงเรียนยืนยันมา
	กระทรวง	จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแล ทราบและถือปฏิบัติต่อไป
	ส.บ.น.	จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแล ทราบและถือปฏิบัติต่อไป
	กรม	จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป
	องค์กรอิสระ	จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	อัยการสูงสุด	จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	รัฐ-มท.	จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแล และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

C- ๑๘ก.พ. ๕๖
ท.อ.ร. ๑๘ก.พ. ๕๖
ผอ.สำนัก ๑๘ก.พ. ๕๖
ผ.ช. ๑๘ก.พ. ๕๖
ผอ.กลุ่ม ๑๘ก.พ. ๕๖
น.ว.ท. ๑๘ก.พ. ๕๖
จ.น.ท. ๑๘ก.พ. ๕๖

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๒๑.๕/๒๖๔

คพท ๒๙
16 มกธ
16-๑๐๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส8063
รับที่ : ส755/56 6 คธ
วันที่ : 16 ม.ค. 56 เวลา : 14:40

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง รายงานความคืบหน้าการดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลาง
ของทางราชการ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๓๔๓๙ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/๓๔๖๕๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนด
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง การป้องกัน
การทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์(e-Auction)
เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕

๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/๒๓๑๙๕ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ได้มีมติรับทราบผลการดำเนินการ
ตามมติคณะรัฐมนตรีที่ได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนด
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๘ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียด
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทาง
อิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ รวมทั้งคณะรัฐมนตรียังได้มีมติยืนยันการดำเนินนโยบายป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความโปร่งใสในการบริหารราชการ
โดยให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี
(นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) พร้อมด้วย
ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เข้าหารือกับ
ประธานกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการที่รัฐบาลได้ดำเนินการไปแล้ว รวมทั้ง
ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น และพิจารณาแนวทางที่จะร่วมกันดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตาม
เจตนารมณ์ของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ และให้รายงานผล
การหารือต่อคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน ดังรายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๑

๑.๒ ต่อมา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า ใกล้เคียงกำหนดเวลาที่ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ดังกล่าวตามข้อ ๑.๑ จะต้องรายงานผลการดำเนินการ
ต่อคณะรัฐมนตรี ดังรายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

/๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

รายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕

๓.สาระสำคัญของเรื่อง

กระทรวงการคลัง ขอรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีที่ได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๘ ต่อเนื่องจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบแล้วตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ดังนี้

๓.๑ กระทรวงการคลัง ได้จัดให้มีการประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานงบประมาณ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๘ และข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง การป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ มีสาระสำคัญของการประชุมฯ สรุปได้ ดังนี้

๓.๑.๑ กรณีของงานก่อสร้างของทางราชการ ได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลาง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๘ เรียบร้อยแล้ว ส่วนกรณีของการจัดซื้อจัดจ้างอื่นที่ไม่ใช่การจัดจ้างก่อสร้าง ปัจจุบันยังไม่มีหลักเกณฑ์ การกำหนดราคากลางและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามที่ประชุมฯ ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรดำเนินการใน ๓ เรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความชัดเจนในระดับหนึ่งและมีข้อมูลในขั้นต้นบางส่วน ดังนี้

(๑) การกำหนดราคากลางยาและเวชภัณฑ์ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับราคากลางของยาในการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของส่วนราชการไว้ และให้กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่แจ้งเวียนบัญชียาหลักแห่งชาติ ตามที่คณะกรรมการแห่งชาติทางด้านยา กำหนด รวมทั้งราคากลางของยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายให้ส่วนราชการต่างๆ ทราบ กับให้องค์การเภสัชกรรมแจ้งรายการยาตามบัญชียาหลักแห่งชาติและเวชภัณฑ์ที่มีขายที่องค์การเภสัชกรรมผลิตได้หรือมีจำหน่ายให้ส่วนราชการต่างๆ ทราบด้วย นอกจากนี้ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘ (๔) ยังได้กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบัญชียาหลักแห่งชาติ รวมทั้งการกำหนดราคากลางยาในการจัดซื้อของหน่วยงานของรัฐ พัฒนากลไก และมาตรการในการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ และการกำหนดราคากลางยาให้ทันสมัย รวมทั้งการส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล ดังนั้น การกำหนดและเปิดเผยราคากลางในการจัดซื้อยาของส่วนราชการควรเป็นภารกิจของคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ ส่วนเวชภัณฑ์ที่มีขายควรมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

(๒) การกำหนดอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาไทย สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ได้กำหนดแนวทางการใช้อัตราค่าตอบแทนที่ปรึกษาไทย และได้แจ้งเวียนให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามหนังสือ

กระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๙๐๓/ว ๙๙ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยกำหนดให้นำตัวคูณอัตรา ๒.๖๔ มาใช้เป็นตัวกำหนดอัตราค่าตอบแทน ส่วนการคิดค่าบริการมีแนวทางในการคิด ๒ วิธี ได้แก่ การคิดเป็นอัตราร้อยละของมูลค่างาน และคิดจากค่าตอบแทนบุคลากรและค่าใช้จ่ายตรง ซึ่งการกำหนดแนวทางการใช้อัตราค่าตอบแทนที่ปรึกษาไทยดังกล่าวมีลักษณะเป็นการกำหนดราคากลางงานจ้างที่ปรึกษา ดังนั้น การกำหนดและเปิดเผยราคากลางงานจ้างที่ปรึกษาจึงควรให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเป็นผู้พิจารณา ดำเนินการ

(๓) การประเมินราคากลางงานพัฒนาซอฟต์แวร์ประเภทโปรแกรมประยุกต์และฮาร์ดแวร์ ปัจจุบันกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์การประเมินราคากลางงานพัฒนาซอฟต์แวร์ประเภทโปรแกรมประยุกต์และฮาร์ดแวร์ ดังนั้น การกำหนดและเปิดเผยราคากลางในส่วนของการพัฒนาซอฟต์แวร์ประเภทโปรแกรมประยุกต์และฮาร์ดแวร์ จึงควรมอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

ทั้งนี้ ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาในรายละเอียดในทั้ง ๓ เรื่อง ดังกล่าวแล้ว มีมติมอบหมายให้กระทรวงการคลังไปหารือในรายละเอียดกับหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๘ โดยให้คำนึงถึงความชัดเจนซึ่งสามารถแสดงแหล่งที่มาของราคาได้และให้จัดทำในลักษณะเช่นเดียวกับการกำหนดแนวทางและวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

๓.๑.๒ ให้กระทรวงการคลัง มีหนังสือแจ้งการดำเนินการและความคืบหน้า เกี่ยวกับการกำหนดแนวทางและวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการซึ่งได้ดำเนินการ เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ เรียบร้อยแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ด้วย

๓.๑.๓ ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาเห็นว่า กรณีที่กระทรวงการคลัง ได้ชี้แจงเสนอ ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีว่า ได้ดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง การป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ในทั้ง ๖ ประเด็น แล้วนั้น เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน จึงขอให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ส่งเรื่องดังกล่าว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่า ได้ดำเนินการครอบคลุมตามข้อสังเกตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วหรือไม่เพียงใด เพื่อที่จะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ กระทรวงการคลัง ได้ดำเนินการตามมติที่ประชุมดังกล่าว โดยประเด็นตามข้อ ๓.๑.๑ กระทรวงการคลัง ได้ประสานงานในรายละเอียดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งมีแนวคิดที่จะแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมดังกล่าวส่วนประเด็นตามข้อ ๓.๑.๒ และข้อ ๓.๑.๓ กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งผลการดำเนินการและ ขอความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๘ และการป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบ การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) แล้ว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

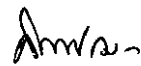
๓.๒ สำหรับการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ นั้น กระทรวงการคลัง ได้ประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้มีการประชุมเพื่อชี้แจงและหารือเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๘ ในวันพุธที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๕.๐๐ น. ณ ห้องประชุมผู้บริหาร ชั้น ๓ อาคาร ๑ สำนักงาน ป.ป.ช. (สนามบินน้ำ) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ประธานกรรมการ ป.ป.ช. รองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งผลการประชุมฯ เป็นประการใด จะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

๔. ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ/พิจารณา

กระทรวงการคลัง ขอเสนอเรื่องนี้มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ดังกล่าวตามข้อ ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๗๕๒ / ๐๒ ๒๙๘ ๖๓๐๕

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕-๖

รายงานการประชุม
การประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔
มาตรา ๕๘ ให้เพิ่มความมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง
และข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง การป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อ
จัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction)
วันอังคารที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๖.๓๐ – ๑๗.๓๐ น.
ณ ห้องประชุม ๓๐๓ ชั้น ๓ อาคาร ๙ กรมบัญชีกลาง

ผู้เข้าร่วมประชุม

กรมบัญชีกลาง

๑. นางสาวสุภา ปิยะจิตติ	ประธานในการประชุม
รองปลัดกระทรวงการคลัง	
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน	
๒. นายมนัส แจ่มเวหา	อธิบดีกรมบัญชีกลาง
๓. นางสาวสุนทรี สัมฤทธิ์ใหม่	รองอธิบดีกรมบัญชีกลาง
๔. นางสาวพรวิไลย์ เดชอมรชัย	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
๕. นายวิรัชญ์ เพชรร่วง	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาระบบพัสดุ
๖. ว่าที่ ร.ต. สุรเชษฐ์ ติระคมน์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาตรฐานระบบพัสดุ
๗. นายเดชา เมฆวิไลย์	ที่ปรึกษาด้านการบริหารพัสดุและวิชาการนิติการ
๘. นายสมศักดิ์ ภูสุกุล	นักวิชาการคลังชำนาญการพิเศษ
๙. นางศศิมา ราชานนท์	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๑๐. นางอภิสมชา ชาญสีบุกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มงานสวัสดิการข้าราชการ
๑๑. นางสาวสุนีย์ มงคลเลิศพาณิชย์	นักวิชาการคลังชำนาญการ
๑๒. นางสาววารี แวนแก้ว	นิติกรชำนาญการ
๑๓. นางสาวพนิดา พิทยารเทพ	นักวิชาการคลังชำนาญการ
๑๔. นางสาวสุธิชา จารุเมธาวิทย์	นักวิชาการคลังชำนาญการ
๑๕. นางสาวยุบล ปกป้อง	นักวิชาการคลังชำนาญการ
๑๖. นางศิริกุล สิริอรุณรุ่งโรจน์	นิติกรชำนาญการ
๑๗. นางสาวรัตนา ยินดี	นักวิชาการคลังชำนาญการ
๑๘. นางสาวอาภรณ์ โชติชื่น	นักวิชาการคลังชำนาญการ
๑๙. นางพจณี นันทวัฒน์กุล	นักวิชาการคลังชำนาญการ
๒๐. นางสุพิชฌาย์ อนันต์กิตติกุล	นักวิชาการคลังชำนาญการ
๒๑. นางสาวทักษพร รักอยู่	นิติกรชำนาญการ
๒๒. นางสาวศิริกัญญา รุนประโคน	นิติกรชำนาญการ

๒๓. นายสามารถ แสงรินทร์	นิติกรปฏิบัติการ
๒๔. นางสาวจิตรา เหมือนแท้	เจ้าหน้าที่ธุรการ
๒๕. นายประเสริฐ ควงวงศ์	นิติกร
๒๖. นางสาวสุกานดา หลวงหาร	นิติกร
๒๗. นายบวรฉัตร กาบกลอน	นิติกร
๒๘. นางสาวศิริรัตน์ บัวบางกรูด	นิติกร
๒๙. นางสาวอัมพวรรณ การพันธ์	นิติกร
๓๐. นายชัยชนะ สารสินธร	นักวิชาการคลัง
๓๑. นางพิมพ์นิภา ไกรสกุลศักดิ์	นักวิชาการคลัง
๓๒. นายบุญทิพย์ ชูโซนา	นักวิชาการคลังชำนาญการพิเศษ
	เลขานุการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๑. นายณรงค์ รัฐอมฤต	รองเลขาธิการสำนักงาน ป.ป.ช.
๒. ดร. อุทิศ ขาวเอียร	ผู้ทรงคุณวุฒิฯ สำนักงาน ป.ป.ช.
๓. นายวิโรจน์ ฆ้องวงศ์	นักกฎหมาย ป.ป.ช.ชำนาญการพิเศษ
๔. นางสาวนภวรรณ ชลพันธ์สุทธิ	นักบริหารทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

๑. นายวัชรพงษ์ จารุ่งวณิชสกุล	รักษาการผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบราชการ
-------------------------------	--

สำนักงานงบประมาณ

๑. นายวัชร วรรค์ศักดิ์	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงบประมาณ
๒. นายพิชัย คุ่มหรั่ง	นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ
๓. นายวัฒนา มงคลศิลป์	นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ
๔. นางสาวพรพนา จงเกษกรณ์	นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ
๕. นายยุทธนา สาโยชนกร	นิติกรชำนาญการพิเศษ

กระทรวงสาธารณสุข

๑. นายปิยะวัฒน์ ศิลปรัศมี	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๒. นางณัฐยา นิลเขียว	นักวิชาการพัสดุชำนาญการ
๓. นางอุไร นิลพฤษ	เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๑. นางยุพิน ธรรมศิริ	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ
๒. นางมัตติกา จงพิริยะอนันต์	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

๑. นางอนงค์นาฏ โมราสุข	ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา

เริ่มประชุมเวลา ๑๖.๓๐ น.

ประธานฯ กล่าวเปิดประชุมฯ และเริ่มประชุมตามระเบียบวาระการประชุมฯ สรุปได้ ดังนี้

วาระที่ ๑ : เรื่องที่ประธานแจ้งเพื่อที่ประชุมทราบ

- ไม่มี -

วาระที่ ๒ : เรื่องเพื่อทราบ

วาระที่ ๒.๑ การดำเนินการตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๘ ให้เพิ่มความมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง กรณีของงานจ้างก่อสร้าง

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมฯ ทราบการดำเนินการตามข้อกำหนดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๘ ให้เพิ่มความมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง กรณีของงานจ้างก่อสร้าง ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ หมวด ๙/๑ การส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้

มาตรา ๑๐๓/๘ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง โดยหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการดังกล่าว และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ติดตามผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในกรณีดังกล่าวด้วย

หน่วยงานของรัฐใดฝ่าฝืนหรือไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง มีความผิดทางวินัยหรือเป็นเหตุที่จะถูกถอดถอนจากตำแหน่งหรือต้องพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

๒. มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับราคากลางงานก่อสร้าง

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยกำหนดให้ ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติ เมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติ (ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป) โดยหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการไว้ในส่วนของแนวทางและ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๒๐ ดังนี้

“ในการจ้างก่อสร้างทุกครั้ง ให้หน่วยงานที่จะมีการจ้างก่อสร้างประกาศเปิดเผยราคากลาง ที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คำนวณไว้ในประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคา หรือตามที่ กำหนดสำหรับการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และวิธีการอื่น สำหรับรายละเอียดของ การคำนวณราคากลางตาม BOQ. (BOQ. = Bill of Quantities) ให้หน่วยงานที่จะมีการจ้างก่อสร้าง ดำเนินการตามที่กฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี กฎ ข้อบังคับ และหรือแนวทางวิธีปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้อง กำหนด หากไม่มีกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี กฎ ข้อบังคับ และหรือแนวทางวิธีปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้อง กำหนดไว้ ให้หน่วยงานที่จะมีการจ้างก่อสร้างต้องจัดเตรียมไว้หากมีผู้สนใจขอตรวจดูหรือ ขอถ่ายสำเนาเอกสารดังกล่าว จะต้องดำเนินการตามคำขอนั้นทันที โดยให้ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐”

๓. การดำเนินการของสำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้กำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง และได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ปช ๐๐๒๘/๐๐๘๓ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ สรุปได้ ดังนี้

๓.๑ ให้หน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับบัญชาหรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารต้องปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ ตามมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง วรรคสี่ และมาตรา ๑๐๓/๘ ประกอบมาตรา ๑๔ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๓.๒ สำหรับหน่วยงานอื่นของรัฐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงาน ของรัฐนั้นๆ ปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรการที่กำหนดต่อไป ตามรายละเอียดแนวทางการดำเนินการ ประกาศราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ ประชาชนสามารถเข้าดูได้

๓.๓ ขอให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจวินิจฉัยปัญหาและแจ้งให้หน่วยงาน ของรัฐรับไปปฏิบัติตามและให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในส่วนที่แก้ไข เพิ่มเติมอีก

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๕๓๓ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณา ของคณะรัฐมนตรี และกระทรวงการคลัง ได้เสนอความเห็น (ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค

๐๔๒๑.๔/๒๐๘๕๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔) สรุปได้ว่า ในหลักการเห็นชอบตามข้อเสนอของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ในทางปฏิบัติมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ตามประกาศดังกล่าวกำหนดให้ต้องมีการประกาศราคากลางทุกวงเงินที่ต้องจัดหา ดังนั้น การจัดซื้อเล็กน้อย เช่น จัดซื้อครั้งละ ๑๐๐ บาท ก็ต้องประกาศราคากลาง ซึ่งหากพิจารณาถึงต้นทุนกิจกรรม ที่เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ความถี่ของการเข้าใช้งานจะเป็นภาระต่อระบบงานอิเล็กทรอนิกส์ เปรียบเทียบความสนใจของประชาชนที่จะมาตรวจสอบข้อมูลในส่วนนี้อาจจะไม่คุ้มค่า ดังนั้น จึงควรเสนอ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้มีวงเงินขั้นต่ำในการประกาศราคากลางหรือราคาอ้างอิง เช่น ให้การจัดซื้อ จัดจ้างที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป ต้องประกาศราคากลางหรือราคาอ้างอิง เป็นต้น

(๒) สำหรับกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ขออำนาจแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐได้ โดยไม่ต้องนำเสนอ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติม เห็นว่า ควรจะนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบก่อน เพื่อจะได้พิจารณาประกอบความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบว่าหลักเกณฑ์ที่จะแก้ไขเพิ่มเติม นั้น มีผลกระทบต่อการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐอย่างไร

๔. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ (แจ้งตามหนังสือสำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว (ล) ๒๗๗๓๐ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔) สรุปได้ ดังนี้

๔.๑ ในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้การบังคับ บัญชาหรือกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร โดยหลายหน่วยงานได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชน สามารถเข้าตรวจสอบได้อยู่แล้ว ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้หน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาหรือ การกำกับดูแลของฝ่ายบริหารเร่งรัดจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและ การคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้สอดคล้องกับกฎระเบียบที่ใช้บังคับอยู่ ในปัจจุบันโดยเคร่งครัด และมอบหมายให้กระทรวงการคลัง รับรายงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ ความเห็นของสำนักงานงบประมาณ ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการตามโครงการนำร่องตามแนวร่วม ปฏิบัติต่อต้านทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (Collective Action) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการดำเนินการตามรายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวจะต้องไม่เป็นปัญหาอุปสรรคในการบริหารราชการแผ่นดินประกอบด้วย

๔.๒ สำหรับการปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างฯ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด แต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีก่อน เพื่อให้ สอดคล้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๑๐๓/๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวตามความเห็น ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๕. การดำเนินการของกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางได้จัดประชุมร่วมกับส่วนราชการ และผู้ประกอบการ ภาคเอกชน เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ มีประเด็นปัญหาในทางปฏิบัติ โดยสรุป ดังนี้

(๑) ปัญหาเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงาน ในกรณีที่มิใช่ผู้ทักท้วง จะต้องหยุดการดำเนินการและ แก้ไขตามที่มีการทักท้วงหรือไม่

(๒) ปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขที่กำหนดให้ประกาศราคากลางไม่สอดคล้องกับระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓) ปัญหาเกี่ยวกับแบบ โดยราคากลางและราคาอ้างอิงของหน่วยงานได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการในการอนุมัติรายงานขอซื้อของจ้างแล้ว ความรับผิดชอบของข้อมูลที่ประกาศจึงเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงาน จึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องเปิดเผยรายชื่อคณะกรรมการกำหนดราคากลางแต่ประการใด

(๔) ปัญหารูปแบบการประกาศ การแสดงชื่อคณะกรรมการกำหนดราคากลาง หรือรายชื่อเจ้าหน้าที่ที่คำนวณราคากลาง

(๕) ปัญหางานก่อสร้าง ควรแสดงถึงลักษณะของงานก่อสร้าง จำนวนชิ้น ความกว้าง ความยาว การใช้ประโยชน์ โดยการแสดงตารางรายละเอียดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไม่สามารถสะท้อนถึงงานที่ต้องการก่อสร้างได้

(๖) ปัญหาการประกาศราคากลางทำให้การจัดซื้อจัดจ้างล่าช้ามากขึ้น

(๗) ปัญหาด้านบุคลากรด้านการพัสดุมีจำนวนน้อย เมื่อภาระงานเพิ่มมากขึ้นทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานดังกล่าวจะมีจำนวนน้อยลงอีก

๖. สำนักงาน ป.ป.ช. ขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ปช ๐๐๒๘/๐๐๑๕ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ สรุปได้ดังนี้

๖.๑ ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติตามข้อ ๔.๑ ข้างต้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติในมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ที่บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลาง และการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเคร่งครัดอันเป็นการดำเนินการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาตรการดังกล่าว จึงไม่ใช่มาตรการเดียวกันกับฝ่ายบริหาร ดังนั้น แม้ว่าในทางปฏิบัติหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอยู่แล้วก็ตาม ก็เป็นกรณีที่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของฝ่ายบริหารถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อันเป็นกฎเกณฑ์ของฝ่ายบริหารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ยังไม่ครอบคลุมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ที่ประสงค์ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๑๐๓/๗ คณะรัฐมนตรีจึงต้องพิจารณาและมีมติตามนัยมาตรา ๑๐๓/๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวต่อไป

๖.๒ สำหรับประเด็นเรื่องคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขออำนาจแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ตามข้อ ๔.๒ ข้างต้น เห็นว่า การเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบในการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างฯ อาจใช้เวลานาน และอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานของรัฐได้ จึงควรให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะผู้กำหนดหลักเกณฑ์เป็นผู้ปรับปรุงแก้ไข โดยการแก้ไขดังกล่าวจะต้องไม่กระทบต่อสาระสำคัญของหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างฯ ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบไปแล้ว

สำหรับกรณีการกำหนดวงเงินขั้นต่ำในการประกาศราคากลาง ราคาอ้างอิง นั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นด้วยในการกำหนดขั้นต่ำตามความเห็นของกระทรวงการคลังดังกล่าว

ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๖๗๙๕ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และกระทรวงการคลังได้เสนอความเห็น ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค

๐๔๒๑.๔/๖๙๙๐ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ โดยได้ชี้แจงประเด็นปัญหาจากผลการประชุมร่วมกับส่วนราชการ และผู้ประกอบการภาคเอกชน เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ข้างต้นไปพร้อมกับความเห็นสรุปได้ดังนี้

(๑) จากประเด็นปัญหา อุปสรรค ที่ได้จากการประชุมร่วมกับส่วนราชการ และผู้ประกอบการภาคเอกชนข้างต้น เห็นว่า การดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายทั้งหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการ ภาคเอกชน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการดำเนินการให้ชัดเจนอย่างละเอียด เพื่อให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจวิธีการปฏิบัติ ขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผลของการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์แนวทางการดำเนินการที่กำหนด

(๒) หน่วยจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งต้องปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวมีจำนวนประมาณ ๔๕,๐๐๐ หน่วยทั่วประเทศ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรเตรียมความพร้อมทั้งในด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การฝึกอบรมบุคลากร การติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย

๗. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๐๘๕๗ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ส่งเรื่องให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๓/๗ และมาตรา ๑๐๓/๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

๘. ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๖ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ แจ้งว่า คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวและมีความเห็นโดยสรุปว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่งได้ สิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเป็นเพียงมาตรการที่เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๙ (๑๑) เท่านั้น

๙. การดำเนินการของกระทรวงการคลังก่อนที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๙.๑ กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง ได้มีการประชุมหารือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยมีผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนกรมชลประทาน ผู้แทนกรมทางหลวง และผู้แทนกรมบัญชีกลาง โดยที่ประชุมพิจารณาแล้วมีความเห็นให้แจ้งประเด็นปัญหาจากผลการประชุมเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และประเด็นเพิ่มเติมที่ได้จากการประชุมครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

(๑) การจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ ไม่ได้กำหนดวงเงินขั้นสูงหรือขั้นต่ำไว้ ประกอบกับการกำหนดราคากลางตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นการกำหนดราคากลางเฉพาะงานก่อสร้างเท่านั้น ดังนั้น หากจะให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ในทุกกรณี สำนักงาน ป.ป.ช. จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ ตลอดจนวงเงิน ในการจัดทำรายละเอียดดังกล่าวว่าควรจะมีหลักเกณฑ์และวงเงินเท่าใด พร้อมทั้งมอบให้กรมบัญชีกลางตรวจสอบรายละเอียดปริมาณสัญญาของหน่วยงานของรัฐในแต่ละวงเงินว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด เพื่อส่งเป็นข้อมูลให้แก่สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบต่อไป

(๒) การกำหนดให้นำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้นั้น จะสามารถนำข้อมูลลงเพียงบางรายการเฉพาะรายการที่สามารถเปิดเผยได้หรือไม่ หากจะให้แสดงถึงแหล่งที่มาแต่ละรายการจะก่อให้เกิดความยุ่งยากต่อหน่วยงานผู้ปฏิบัติ และเห็นควรให้จัดทำเฉพาะ ๓ วิธี ได้แก่ วิธีสอบราคา วิธีประกวดราคา และวิธีประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

(๓) การกำหนดรายละเอียดของข้อมูลราคากลางเพื่อให้ประชาชนตรวจดูได้นั้น อาจส่งผลให้ไม่เกิดการแข่งขันราคากันอย่างแท้จริง เช่น การประกวดราคาซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หากกำหนดรายละเอียดราคากลางไว้ตั้งแต่ต้น เมื่อถึงขั้นการเสนอราคา ราคาที่ผู้ชนะการเสนอราคาเสนอนั้น อาจไม่สอดคล้องกับสภาพของราคาปัจจุบันของอุปกรณ์เทคโนโลยีดังกล่าว กล่าวคือ ผู้เสนอราคาเสนอราคาโดยถือตามราคากลางที่ได้ประกาศไว้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วราคาอุปกรณ์ดังกล่าวจะมีราคาต่ำกว่าราคากลางที่ได้ประกาศอยู่ค่อนข้างมาก ทำให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดซื้อในราคาที่สูงกว่าราคาที่ควรจะเป็น

(๔) ขั้นตอนการประกาศเผยแพร่ราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ เพื่อเป็นการลดภาระให้แก่หน่วยงานของรัฐผู้ปฏิบัติ ควรกำหนดให้นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงพร้อมกับการประกาศร่างขอบเขตของงาน

โดยกระทรวงการคลัง ได้มีหนังสือแจ้งให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบแล้ว ตามหนังสือ คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ที่ กค (กวพ) ๐๔๒๑.๓/๒๗๔๐๗ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๔.๒ เมื่อทราบผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาอย่างไม่เป็นทางการ คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ได้พิจารณาเห็นว่า ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) โดยตามมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๘ ให้เพิ่มความมาตรา ๑๐๓/๗ มิได้กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการไว้ และมีได้ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นได้ หน่วยงานของรัฐจึงต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติตามที่ทางราชการกำหนด ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างจึงมีมติให้นำรายละเอียดการคำนวณราคากลางตาม BOQ. (Bill of Quantities) ซึ่งเป็นรายงานการคำนวณราคากลางที่ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้จัดทำขึ้นตามข้อกำหนดตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างและที่หัวหน้าส่วนราชการได้ให้ความเห็นชอบแล้วไปประกาศเปิดเผย โดยให้ปรับปรุงแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในส่วนของการเปิดเผยราคากลาง (ข้อ ๒๐) จากที่กำหนดไว้เดิม เป็นดังต่อไปนี้

“๒๐. ในการจ้างก่อสร้างทุกครั้ง ให้หน่วยงานที่จะมีการจ้างก่อสร้างประกาศเปิดเผยข้อมูลราคากลาง ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) โดยแนบรายละเอียดการคำนวณราคากลางตาม BOQ. (Bill of Quantities) ซึ่งผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้จัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างและที่หัวหน้าส่วนราชการได้ให้ความเห็นชอบแล้วเป็นเอกสารหรือเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (CD-ROM) เพื่อให้ผู้สนใจสามารถตรวจดูและหรือดาวน์โหลดไปตรวจดูได้พร้อมกับการประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคา หรือตามที่กำหนดสำหรับการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการอื่น

ทั้งนี้ รายละเอียดการคำนวณราคากลางตาม BOQ. (Bill of Quantities) ที่ต้องประกาศเปิดเผยดังกล่าว ให้หมายถึงรายละเอียดการคำนวณราคากลางตามแบบฟอร์ม ดังนี้

- (๑) กรณีงานก่อสร้างอาคาร หมายถึง แบบฟอร์ม ปร. ๔, ปร. ๔(พ), ปร. ๕(ก), ปร. ๕(ข) และ ปร. ๖
- (๒) กรณีงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม หมายถึง แบบฟอร์มสรุปราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม
- (๓) กรณีงานก่อสร้างชลประทาน หมายถึง แบบฟอร์มสรุปราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน”

๙.๓ กรมบัญชีกลางได้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) และการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.) ในการประชุม กวพ. ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยได้เชิญผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เข้าร่วมประชุมด้วย และการประชุม กวพ.อ. ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลราคากลาง ในงานจ้างก่อสร้างของทางราชการให้เป็นไปตามข้อกำหนดแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง และตามมติคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง จึงอาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ (๕) และตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๗ (๕) กำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ กำหนดเงื่อนไขรายละเอียดราคากลางงานก่อสร้างในเอกสารสอบราคา เอกสารประกวดราคา หรือเอกสารประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

(๑) การจ้างก่อสร้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมให้นำรายละเอียดการคำนวณราคากลางตาม BOQ. ตามแบบฟอร์มข้างต้น กำหนดไว้ในตัวอย่างเอกสารประกวดราคาจ้างในส่วนของเอกสารแนบท้ายเอกสารประกวดราคา โดยกำหนดเพิ่มเติมเป็น “ข้อ ๑.๘ รายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตาม BOQ. (Bill of Quantities) (รายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างเป็นการเปิดเผยเพื่อให้ผู้ประสงค์จะเสนอราคาได้รู้ข้อมูลได้เท่าเทียมกัน และเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้)...” ทั้งนี้ ให้นำหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปกำหนดไว้ในเอกสารสอบราคาจ้างด้วย

(๒) การจ้างก่อสร้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ให้นำรายละเอียดการคำนวณราคากลางตาม BOQ. (Bill of Quantities) ตามแบบฟอร์มข้างต้นกำหนดไว้ในตัวอย่างเอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในส่วนของเอกสารแนบท้ายเอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยกำหนดเพิ่มเติมเป็น “ข้อ ๑.๑๐ รายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตาม BOQ. (Bill of Quantities) (รายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างเป็นการเปิดเผยเพื่อให้ผู้ประสงค์จะเสนอราคาได้รู้ข้อมูลได้เท่าเทียมกัน และเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้)...” โดยให้กำหนดรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างดังกล่าวในขั้นตอนของการจัดทำเอกสารประกาศเชิญชวน

๙.๔ สำหรับการเปิดเผยข้อมูลราคากลางงานก่อสร้างที่เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (www.gprocurement.go.th) ให้ปฏิบัติตามคู่มือการเปิดเผยข้อมูลราคากลางงานก่อสร้าง ในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ www.gprocurement.go.th หัวข้อข่าวจัดซื้อจัดจ้าง และหัวข้อดาวน์โหลดแนะนำ

ทั้งนี้ กระทรวงการคลัง ได้แจ้งเวียนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติดังกล่าว ตามข้อ ๙.๒-๙.๔ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือปฏิบัติต่อไปแล้ว ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/ว ๙๐ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

๑๐. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๑๐.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ พิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่งได้ สิ่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเป็นเพียงมาตรการที่เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๙ (๑๑) เท่านั้น คณะรัฐมนตรีย่อมมีดุลพินิจที่จะรับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วน ได้ตามที่เห็นสมควร จึงได้ลงมติเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๘๘๓๖ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๑๐.๒ ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ส่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๙๗๙๔ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐบาล มีนโยบายและให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นเรื่องเร่งด่วน โดยได้ประกาศยุทธศาสตร์และแผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและมอบนโยบาย แก่ส่วนราชการในการพัฒนาองค์กรเพื่อสร้างโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการ บริหารราชการแผ่นดิน จึงมีมติให้กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับสำนักงานงบประมาณ และ สำนักงาน ก.พ.ร. ไปหารือร่วมกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล และหาวิธีการและแนวทาง ในการปฏิบัติเพื่อตอบสนองมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบหมายให้กรมบัญชีกลางมีหนังสือชี้แจงผลการดำเนินงานและ ความคืบหน้าเกี่ยวกับแนวทางการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างดังกล่าว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ

วาระที่ ๒.๒ ข้อเสนอของสำนักงาน ป.ป.ช. เรื่อง การป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบ การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction)

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมฯ ทราบความเห็นและการดำเนินการของกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เกี่ยวกับข้อเสนอของสำนักงาน ป.ป.ช. เรื่อง การป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบ การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ดังนี้

๑. ความเป็นมา

สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือ ที่ ปช ๐๐๓/๐๒๒๘ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เสนอเรื่อง การป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ ตามนัยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๙ (๑๑) รวม ๖ ประเด็น ดังนี้

(๑) กรมบัญชีกลางต้องควบคุมหน่วยงานของรัฐไม่ให้มีการนำวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ไปใช้กับการประมูลงานก่อสร้างที่มีรายละเอียดของเนื้องานยุ่งยาก ซับซ้อนมีเทคนิคเฉพาะ และมีเอกสารบัญชีแสดงรายการวัสดุและปริมาณเนื้องาน (BOQ) หลากหลายรายการ ในโครงการเดียวกัน และงานประเภทอื่นที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและมีรายละเอียดของเนื้องานหรือ มีเทคโนโลยีขั้นสูง รวมทั้งงานว่าจ้างที่ปรึกษาและงานว่าจ้างผู้ออกแบบ ซึ่งต้องมีการพิจารณาคุณสมบัติ

ของผู้เสนอราคาเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้ ให้กรมบัญชีกลางเป็นผู้กำหนดรายละเอียดและประเภทของงานที่ใช้และไม่ใช้วิธี e-Auction

(๒) ให้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนและการเปิดเผยข้อมูลในเรื่องระยะเวลาและการดำเนินการในการเสนอราคาทุกขั้นตอนของวิธี e-Auction อย่างเคร่งครัด เพื่อความโปร่งใสและมีหน่วยงานทำหน้าที่ตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผลการปฏิบัติงานหน่วยงานที่จัดซื้อจัดจ้างและมีมาตรการลงโทษหากพบการกระทำผิด

(๓) ให้มีการเปิดเผยข้อกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) ร่างสัญญาและข้อตกลงแนบท้ายสัญญาลงในระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) เพื่อให้มีการวิพากษ์วิจารณ์จากทุกฝ่ายอย่างเปิดเผยก่อนการอนุมัติใช้และการกำหนด TOR เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเสนอราคาต้องกำหนดเป็นมาตรฐานที่ชัดเจน ไม่ควรให้หน่วยงานของรัฐใช้ดุลพินิจในการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเสนอราคา เพราะข้อกำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเสนอราคาเป็นเรื่องสำคัญ ที่ก่อให้เกิดปัญหาการทุจริตในลักษณะของการกีดกันผู้เสนอราคาหรือการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอการรายใดรายหนึ่งได้

(๔) เนื่องจากปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ (มาตรา ๑๐๓/๗) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ ดังนั้น จึงควรเร่งรัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับราคากลาง ในเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน และให้มีการจัดทำมาตรฐานของราคากลางได้ และมีสถาบันวิชาชีพทำหน้าที่ให้การรับรองคุณสมบัติของผู้ทำหน้าที่คิดคำนวณราคากลาง เพื่อเป็นมาตรการการป้องกันการทุจริตสมยอมกันในการเสนอราคา

(๕) กรมบัญชีกลางต้องดำเนินการควบคุมตรวจสอบดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ ในการกำกับการแข่งขันราคาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนดอย่างเคร่งครัด เพื่อความโปร่งใสในการแข่งขันราคาและเพื่อสร้างความมั่นใจว่ามีการแข่งขันราคากันอย่างแท้จริง

(๖) ให้กรมบัญชีกลาง ดำเนินการเร่งรัดในเรื่องการพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement: e-GP) ให้แล้วเสร็จเป็นอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริงเต็มรูปแบบโดยเร็ว โดยนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในทุกขั้นตอนของการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว (ล) ๑๔๖๔๘ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) ครั้งที่ ๙/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ พิจารณาแล้ว มีความเห็นแจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ดังนี้

(๑) ประเด็นเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙

ในหลักการของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดขอบเขตการใช้บังคับสำหรับการจัดหาพัสดุของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดการบังคับบัญชา หรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว

ที่มีกิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้างมีมูลค่าตั้งแต่ ๒ ล้านบาทขึ้นไป ต้องดำเนินการจัดหาพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามหลักเกณฑ์ระเบียบนี้ ยกเว้น การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีพิเศษและวิธีกรณีพิเศษที่สามารถทำได้ตามระเบียบอื่น ซึ่งระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีหลักการเพื่อให้การจัดหาพัสดุของหน่วยงานภาครัฐ มีความเปิดเผย โปร่งใส มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม คัมค่า และประหยัดงบประมาณแผ่นดิน

ซึ่งคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.) ได้ปรับปรุงหลักการของระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ในส่วนของการพิจารณาสินค้าและบริการ หรืองานโครงการ ซึ่งเป็นสินค้าและบริการที่มีความซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ เมื่อดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว อาจไม่ได้ผลดี ได้สินค้าและบริการที่ไม่มีคุณภาพ ดังนั้น กวพ.อ. จึงกำหนดประเภทสินค้าและบริการ ให้หน่วยงานเลือกดำเนินการตามประเภทสินค้าและบริการ รวมถึงวิธีการดำเนินการ แทนการกำหนดวงเงิน เริ่มต้นแต่เพียงอย่างเดียว โดยแบ่งเป็นประเภทสินค้าทั่วไป หากมีวงเงินเริ่มต้นในการจัดหาตั้งแต่ ๒ ล้านบาท ขึ้นไป ให้หน่วยงานดำเนินการจัดหาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่หากเป็นประเภทสินค้าและบริการที่มีความซับซ้อนมีเทคนิคเฉพาะให้พิจารณาที่ตัวสินค้าและบริการเป็นหลัก ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในการพิจารณาประเภทสินค้า และบริการ ที่ กวพ.อ. กำหนด และหากอยู่ในเงื่อนไขที่หน่วยงานไม่ต้อง ดำเนินการจัดหาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานเลือกใช้วิธีการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานได้ ซึ่งหลักเกณฑ์ ดังกล่าว ได้แจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐทราบและถือปฏิบัติแล้ว ตามหนังสือ กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/ว ๒๔๙ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓

(๒) มาตรการควบคุม กำกับ ดูแล การปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙

(๒.๑) มาตรการรักษาความเป็นธรรมและผลประโยชน์ของรัฐ

การป้องกันการกระทำความผิดตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้กำหนด เรื่อง มาตรการรักษาความเป็นธรรมและผลประโยชน์ของรัฐไว้ เพื่อให้ผู้เสนอราคาแต่ละรายมีการเสนอราคากัน อย่างเป็นธรรมตามกระบวนการเสนอราคาตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ตลอดจนมาตรการควบคุมอำนาจ หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งหากคณะกรรมการ ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.) พบเห็นพฤติการณ์ที่มีข้อสงสัยด้วยระเบียบ กฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าเห็นเอง หรือจากการพิจารณาอุทธรณ์ หรือคำร้องเรียน กวพ.อ. มีอำนาจ แจ้งให้ผู้มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องได้ หรือหากเข้าข่ายความผิดทางวินัยก็แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัย ต่อไปได้

(๒.๒) การควบคุมตรวจสอบดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการตลาดกลาง อิเล็กทรอนิกส์

กรมบัญชีกลาง ได้กำหนดมาตรการควบคุมและตรวจสอบดูแลการปฏิบัติ หน้าที่ของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีกระบวนการประเมินเพื่อคัดเลือกที่ได้มาตรฐาน มีการ ตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ทุกรายต้องทำ บันทึกรายการซื้อขายระหว่างกรมบัญชีกลางกับผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งบันทึกข้อตกลงดังกล่าว ได้กำหนดจรรยาบรรณตลาดกลางไว้ว่า จะต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเป็นผู้ที่มีผลประโยชน์ ร่วมกันกับผู้มีสิทธิเสนอราคา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคาทั้งเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ อีกทั้ง ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม และดำเนินการด้วยความรอบคอบ

เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลเสียหายแก่ทางราชการหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง และบันทึกข้อตกลงดังกล่าวได้กำหนดบทลงโทษกรณีผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์รายใดให้บริการเสนอราคาไม่สอดคล้องกับระเบียบหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด หรือวางตัวไม่เป็นกลาง ดำเนินการไม่โปร่งใสและเป็นธรรม จะถูกลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน หรือปรับ ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือพักงานไม่เกิน ๖ เดือน หรือยกเลิกการเป็นผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ แล้วแต่กรณี

(๒.๓) การควบคุมการเสนอราคาของผู้มีสิทธิเสนอราคา

กพ.อ. อยู่ในระหว่างการพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติในการเสนอราคา โดยกำหนดช่วงวงเงินขั้นต่ำการเสนอราคาในแต่ละครั้ง และยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีกรณีการยกเว้นผ่อนผันกรณีผู้มีสิทธิเสนอราคารายเดียวและหน่วยงานเห็นว่ามีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการต่อไป ให้ต่อรองราคากับผู้เสนอราคารายนั้น โดยต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนด กล่าวคือ หากผู้มีสิทธิเสนอราคารายเดียว ให้หน่วยงานที่จัดหาพัสดุยกเลิกการประกวดราคาในครั้งนั้น และดำเนินการจัดหาใหม่

(๓) หลักเกณฑ์ของราคากลางงานก่อสร้าง

(๓.๑) หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าว เสนอโดยคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งมีผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นนักวิชาการจากสถาบันการศึกษาเป็นกรรมการ เช่น กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมชลประทาน สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยฯ สภาวิศวกร สมาสถาปนิก และสมาคมวิศวกรที่ปรึกษาแห่งประเทศไทย โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการก่อสร้างที่เป็นปัจจุบันเป็นมาตรฐานตามหลักวิชาการ สามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติ ส่งผลให้ราคากลางที่คำนวณได้ตามหลักเกณฑ์ เป็นราคาที่ใกล้เคียงกับค่างานก่อสร้างที่เป็นจริงยิ่งขึ้น

(๓.๒) แนวทางการเปิดเผยข้อมูลราคากลางงานก่อสร้าง

กรมบัญชีกลางอยู่ระหว่างการพัฒนาระบบเพิ่มเติม เพื่อให้มีการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้าง โดยให้ต้องมีการแสดงรายการหลักที่สำคัญของงานก่อสร้าง และรายการยอดรวมราคากลางงานก่อสร้าง โดยกำหนดให้รายการดังกล่าวเป็นเอกสารที่เป็นส่วนหนึ่งของเอกสารประกาศสอบราคา เอกสารประกวดราคา และเอกสารประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งเผยแพร่ในเว็บไซต์ของศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ กรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) สำหรับใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) ผู้ที่ประสงค์จะเสนอราคาจะได้รับไปพร้อมกับเอกสารประกวดราคา ในวันรับเอกสารประกวดราคา โดยมีต้องยื่นคำขอต่อหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการแต่อย่างใด

(๔) กรณีสำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดให้หน่วยงานต่างๆ มีหน้าที่ต้องดำเนินการประกาศราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ปราบกฏข้อเท็จจริงจากการประชุมหารือร่วมกันระหว่างกรมบัญชีกลาง สำนักงาน ป.ป.ช. กรมสรรพากร และส่วนราชการ ผู้ปฏิบัติประกอบด้วย กรมทางหลวง และกรมชลประทาน เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินการประกาศราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลาง

ของสำนักงาน ป.ป.ช. โดยที่ประชุมพิจารณาแล้ว เห็นว่า ยังมีประเด็นปัญหาอุปสรรคและผลกระทบเพิ่มเติมจากที่กระทรวงการคลังได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในกรณีดังกล่าว ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๔/๖๙๙๐ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ ดังนี้

(๔.๑) การจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ มิได้กำหนดวงเงินขั้นสูง หรือขั้นต่ำไว้ ประกอบกับการกำหนดราคากลางตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นการกำหนดราคากลางเฉพาะงานก่อสร้างเท่านั้น ดังนั้น หากจะให้หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในทุกกรณี สำนักงาน ป.ป.ช. จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ ตลอดจนวงเงินในการจัดทำรายละเอียดดังกล่าวว่า ควรจะมีหลักเกณฑ์และวงเงินเท่าใด

(๔.๒) การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ จะสามารถนำข้อมูลลงเฉพาะรายการที่สามารถเปิดเผยได้หรือไม่ หากจะให้แสดงถึงแหล่งที่มาแต่ละรายการจะก่อให้เกิดความยุ่งยากต่อหน่วยงานผู้ปฏิบัติ และเห็นควรให้จัดทำเฉพาะ ๓ วิธี ได้แก่ วิธีสอบราคา ประเมินราคา และวิธีประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

(๔.๓) การกำหนดรายละเอียดของข้อมูลราคากลางเพื่อให้ประชาชนตรวจสอบได้นั้น อาจส่งผลให้ไม่เกิดการแข่งขันราคากันอย่างแท้จริง เช่น การประกวดราคาซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หากกำหนดรายละเอียดราคากลางไว้ตั้งแต่ต้น เมื่อถึงขั้นการเสนอราคา ราคาที่ผู้ชนะการเสนอราคาเสนอมานั้น อาจไม่สอดคล้องกับสภาพของราคาปัจจุบันของอุปกรณ์เทคโนโลยีดังกล่าว กล่าวคือ ผู้เสนอราคาเสนอราคาโดยถือตามราคากลางที่ได้ประกาศไว้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ราคาอุปกรณ์ดังกล่าวจะมีราคาต่ำกว่าราคากลางที่ได้ประกาศอยู่ค่อนข้างมาก ทำให้หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดซื้อในราคาที่สูงกว่าราคาที่ควรจะเป็น

(๔.๔) ขั้นตอนการประกาศเผยแพร่ราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ หากจะเป็นการลดภาระให้แก่หน่วยงานของรัฐผู้ปฏิบัติ ควรกำหนดให้นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าว ลงพร้อมกับการประกาศร่างขอบเขตของงาน

นอกจากนี้ยังมีประเด็นเกี่ยวกับกรณี สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดให้ผู้ประกอบการจะต้องจัดทำแสดงบัญชีรายการรับจ่าย ตามแบบที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด เห็นว่า มีความยุ่งยาก ซับซ้อน และเป็นภาระแก่คู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งควรที่จะกำหนดให้ผู้ประกอบการแสดงเฉพาะรายการหลักๆ เท่านั้น ที่แสดงให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการรายนั้น ทั้งนี้ เพื่อมิให้เป็นภาระต่อผู้ประกอบการเกินสมควร ซึ่งประเด็นปัญหาทั้งเรื่องราคากลาง วิธีการจัดทำและแสดงบัญชีรายการรับจ่ายของผู้ประกอบการดังกล่าว อยู่ระหว่างการส่งเรื่องให้ สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบ เพื่อพิจารณาต่อไป

(๕) การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เห็นชอบให้ กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) รวบรวมข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างโดยการเชื่อมโยงข้อมูลจากทุกหน่วยงานมารวมไว้ที่ศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (www.gprocurement.go.th) กรมบัญชีกลาง จึงได้พัฒนาระบบดังกล่าว และได้ใช้งานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ประกอบกับระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้หน่วยงานนำร่างขอบเขตของงาน (TOR) และร่างเอกสารประกวดราคา เผยแพร่ในเว็บไซต์ของหน่วยงานและของกรมบัญชีกลาง เพื่อให้สาธารณชน เสนอแนะหรือวิจารณ์ ก่อนนำขอบเขตของงานและเอกสารประกวดราคาไปประกาศใช้ในการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งกรมบัญชีกลางได้มีการพัฒนาระบบ e-GP ให้หน่วยงานภาครัฐได้เปิดเผยข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างในเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลางอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล ตรวจสอบและติดตามสถานะของการจัดซื้อจัดจ้าง

(๖) การพัฒนาระบบ e-GP

กรมบัญชีกลางในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของประเทศได้พัฒนาระบบ e-GP เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ได้อย่างรวดเร็วทั่วประเทศ และยังสามารถเชื่อมต่อกับข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความโปร่งใส ลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ลดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน สามารถติดตามข้อมูลได้แบบ Online Real Time เพิ่มประสิทธิภาพการเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยได้แบ่งการพัฒนาเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ การพัฒนาระบบศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ประกอบด้วย ระบบเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง ระบบลงทะเบียน ระบบปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และระบบ Help Desk ซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกหน่วยงาน การสมยอมราคาทำได้ง่ายขึ้น มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังได้ทุกขั้นตอนของการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้บริหาร และหน่วยงานภาครัฐ สามารถติดตามสถานะหรือความคืบหน้าของการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้ในลักษณะ Online ซึ่งหากหน่วยงานภาครัฐจัดซื้อจัดจ้างได้เร็วก็จะสามารถเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงินของรัฐบาล

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เริ่มใช้งานระบบ e-GP ระยะที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๓ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๗๘ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องประกาศจัดซื้อจัดจ้างสำหรับวิธีสอบราคา ประกวดราคา และประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ในเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของกรมบัญชีกลาง www.gprocurement.go.th และเว็บไซต์ของหน่วยงาน

ระยะที่ ๒ การพัฒนาระบบปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยให้หน่วยงานต่างๆ บันทึกข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้างทั้ง ๑๒ วิธี และตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอนตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุดด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนด รวมถึงการเชื่อมโยงกับระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) โดยหน่วยงานภาครัฐที่มีการเบิกจ่าย เงินงบประมาณหากไม่ดำเนินการบันทึกข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างในเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง หรือไม่มีการประกาศจัดซื้อจัดจ้าง จะไม่สามารถเบิกจ่ายเงินจากระบบ GFMS ได้ ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น โดยกรมบัญชีกลางได้นำระบบมาใช้งานกับหน่วยงานแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และมีแผนที่จะนำมาใช้กับหน่วยงานภาครัฐทั้งหมดในปี พ.ศ. ๒๕๕๕

ระยะที่ ๓ การปฏิรูประบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยเปลี่ยนจากการพิจารณาตามวงเงินงบประมาณ เป็นการพิจารณาตามประเภทสินค้าและบริการ ทั้งนี้ สินค้าและบริการที่ไม่มีความซับซ้อนมีมาตรฐาน จะจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบ e-Market สำหรับสินค้าและบริการที่มีความซับซ้อนต้องใช้เทคนิคเฉพาะอย่าง จะจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบ e-Bidding ซึ่งทั้ง ๒ ระบบ คาดว่าจะทำสัญญาได้ภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕

๒. การดำเนินการของกระทรวงการคลังก่อนคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕**๒.๑ กำหนดแนวทางการเปิดเผยราคากลาง**

กระทรวงการคลังได้มีหนังสือเวียนแจ้งให้ส่วนราชการต่างๆ ถือปฏิบัติเกี่ยวกับแนวทางการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/๙๐ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

๒.๒ สำหรับในเรื่องของมาตรการควบคุม กำกับ ดูแล การปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.) ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการเสนอราคา โดยกำหนดช่วงวงเงินขั้นต่ำการเสนอราคาในแต่ละครั้ง และได้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีที่ยกเว้นผ่อนผัน กรณีผู้มีสิทธิเสนอราคารายเดียวและหน่วยงานเห็นว่ามีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการต่อไป ให้ต่อรองราคากับผู้เสนอราคารายนั้น โดยกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ กล่าวคือ หากมีผู้มีสิทธิเสนอราคารายเดียว ให้หน่วยงานที่จัดหาพัสดุยกเลิกการประกวดราคาในครั้งนั้น และดำเนินการจัดหาใหม่ ตามหนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพอ) ๐๔๒๑.๓/ว ๒๘๙ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๓. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๓๑๑๐๖ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีมติรับทราบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมอบหมายให้กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับสำนักงานงบประมาณ และสำนักงาน ก.พ.ร. นำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว ไปหารือร่วมกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้ได้แนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน ทั้งนี้ จะต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน และให้รายงานผลต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๓ : เรื่องเพื่อพิจารณา

วาระที่ ๓.๑ แนวทางการดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๘ ให้เพิ่มความมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง กรณีของการจัดซื้อจัดจ้างอื่นที่ไม่ใช่การจัดจ้างก่อสร้าง

ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งว่า ในส่วนของราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการได้มีการดำเนินการเป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๘ ให้เพิ่มความมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่งแล้ว ส่วนกรณีของการจัดซื้อจัดจ้างอื่นที่ไม่ใช่การจัดจ้างก่อสร้างปัจจุบันยังไม่มีหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามได้พิจารณาแล้วในขั้นนี้ เห็นควรดำเนินการใน ๓ เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ ๑ แนวทางการกำหนดราคากลางยาและเวชภัณฑ์ในการจัดซื้อของส่วนราชการ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดราคากลางของยาในการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของส่วนราชการไว้ ตามข้อ ๖๑ ข้อ ๖๒ และข้อ ๖๔ ดังนี้

“ข้อ ๖๑ การซื้อยา และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา เช่น ผ่าก๊อส สำลี หลอดฉีดยา เข็มฉีดยา เข็มฉีดยา วัสดุทันตกรรม ฟิล์มเอกซเรย์ และเภสัชเคมีภัณฑ์ ซึ่งองค์การเภสัชกรรมได้ผลิตออกจำหน่ายแล้ว ให้จัดซื้อจากองค์การเภสัชกรรม นอกจากส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหมให้จัดซื้อจากโรงงานเภสัชกรรมทหาร ส่วนกรมตำรวจจะซื้อจากองค์การเภสัชกรรมหรือโรงงานเภสัชกรรมทหารก็ได้ โดยให้ดำเนินการ

ด้วยวิธีกรณีพิเศษ แต่ทั้งนี้ราคาขายที่องค์การเภสัชกรรมหรือโรงงานเภสัชกรรมทหารจำหน่ายต้องไม่สูงกว่าราคากลางของยาซื้อสามัญเดียวกันที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดเกินร้อยละ ๓

ข้อ ๖๒ การซื้อขายตามซื้อสามัญในบัญชียาหลักแห่งชาติและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ซึ่งองค์การเภสัชกรรมมิได้เป็นผู้ผลิตแต่มีจำหน่าย ส่วนราชการจะจัดซื้อจากองค์การเภสัชกรรม หรือผู้ขาย หรือผู้ผลิตรายใดก็ได้ ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) การจัดซื้อโดยวิธีสอบราคาหรือประกวดราคา ให้ส่วนราชการแจ้งให้องค์การเภสัชกรรมทราบด้วยทุกครั้ง และถ้าผลการสอบราคาหรือประกวดราคาปรากฏว่าองค์การเภสัชกรรมเสนอราคาเท่ากันหรือต่ำกว่าผู้เสนอราคารายอื่น ให้ส่วนราชการซื้อจากองค์การเภสัชกรรม

(๒) การจัดซื้อโดยวิธีตกลงราคาหรือวิธีพิเศษ ให้ซื้อในราคาที่ไม่สูงกว่าราคากลางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

ข้อ ๖๔ ให้กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่แจ้งเวียนบัญชียาหลักแห่งชาติ ตามที่คณะกรรมการแห่งชาติทางด้านยา กำหนด พร้อมทั้งราคากลางของยาดังกล่าว และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ให้ส่วนราชการต่างๆ ทราบ กับให้องค์การเภสัชกรรมแจ้งรายการยาตามบัญชียาหลักแห่งชาติและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาที่องค์การเภสัชกรรมผลิตได้หรือมีจำหน่ายให้ส่วนราชการต่างๆ ทราบด้วย”

เนื่องจากตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ โดยกำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ และเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการกองควบคุมยาเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ซึ่งตามข้อ ๘ (๔) กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบัญชียาหลักแห่งชาติ และกำหนดราคากลางยาในการจัดซื้อของหน่วยงานของรัฐ พัฒนากลไกและมาตรการในการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ และการกำหนดราคากลางยาดังกล่าวให้ทันสมัย รวมทั้งส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผลประกอบกับและตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่แจ้งเวียนบัญชียาหลักแห่งชาติตามที่คณะกรรมการแห่งชาติทางด้านยา กำหนด พร้อมทั้งราคากลางของยาดังกล่าว และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาให้ส่วนราชการต่างๆ ทราบ

ดังนั้น ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเห็นว่า การจัดทำราคากลางในการซื้อขายของส่วนราชการควรเป็นการดำเนินการที่คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติเป็นผู้ที่รับผิดชอบในการกำหนดราคากลางยาดังกล่าว ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาจึงเห็นควรมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการในการกำหนดราคากลางต่อไป

เรื่องที่ ๒ แนวทางในการคิดอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาไทย

ในการคิดอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาไทย ปัจจุบันสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะได้มีหนังสือแจ้งเวียนเกี่ยวกับแนวทางการใช้อัตราค่าตอบแทนที่ปรึกษาไทย ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๗/ว ๔๔ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ โดยให้นำตัวคูณอัตราค่าตอบแทนที่ปรึกษา อัตราใหม่ ๒.๖๔ มาใช้เป็นตัวกำหนดค่าตอบแทนที่ปรึกษาไทย ซึ่งการคิดค่าบริการที่ปรึกษาไทย มีการคิดอยู่ ๒ วิธี คือ

(๑) คิดเป็นอัตราร้อยละของมูลค่างาน

(๒) คิดจากค่าตอบแทนบุคลากรและค่าใช้จ่ายตรง กล่าวคือ ค่าบริการที่ปรึกษาจะประกอบด้วยค่าตอบแทนบุคลากรและค่าใช้จ่ายตรง

- ค่าตอบแทนบุคลากร โดยทั่วไปใช้บุคลากรระดับผู้เชี่ยวชาญหลากหลายสาขา ขึ้นอยู่กับขนาดและความยากง่ายของโครงการ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะใช้เวลาในการทำงานในโครงการแตกต่างกัน แล้วแต่เนื้องานและปริมาณงานที่แต่ละคนรับผิดชอบ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะมีอัตราค่าตอบแทนเฉพาะของตน ซึ่งอัตราค่าตอบแทนได้มาจากอัตราเงินเดือน คูณด้วยตัวคูณอัตราค่าตอบแทนตัวคูณที่คณะกรรมการให้ไว้ ณ ปัจจุบัน เป็นอัตรา ๒.๖๔ ซึ่งค่าบริการของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านในงานโครงการจะนำเอาจำนวนเวลาคิดเป็นจำนวนคน-เดือน คูณด้วยอัตราค่าตอบแทนดังกล่าว และค่าตอบแทนบุคลากรที่ปรึกษาโดยรวม คือ ผลรวมของค่าบริการที่ปรึกษาแต่ละท่านในโครงการ

- ตัวคูณอัตราตอบแทน มีพื้นฐานมาจากการคิดรวมค่าสวัสดิการสังคม (ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่บริษัทที่ปรึกษาต้องจัดให้แก่พนักงานประจำอยู่ในรูปสวัสดิการ เงินช่วยเหลือ และภาระตามกฎหมาย เช่น ค่าจ้างที่บริษัทต้องจ่ายให้ในวันหยุดต่างๆ เงินชดเชย เงินตอบแทนประจำปี) ค่าเสียหายของการดำเนินการ (ได้แก่ ค่าใช้จ่ายทั่วไปของการประกอบธุรกิจ ซึ่งไม่สามารถคิดเป็นของโครงการหนึ่งโครงการใดโดยตรง เช่น ค่าเช่าสำนักงาน ค่าอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน ค่าเสื่อมราคา ค่าพิมพ์ ค่าใบอนุญาตต่างๆ ค่าส่งเสริมการขาย ค่าโฆษณา ค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยธนาคาร ฯลฯ) และค่าวิชาชีพที่ปรึกษา กับเงินเดือนพื้นฐานของที่ปรึกษาโดยคิดเป็นร้อยละของเงินเดือนพื้นฐาน

แนวทางการใช้อัตราค่าตอบแทน บริษัทที่ปรึกษาจะต้องยื่นข้อเสนอทางด้านราคาพร้อมหลักฐานการเป็นที่ปรึกษาประจำกับบริษัท และหลักฐานแสดงการพัฒนาของบริษัทครบทุกด้าน ได้แก่ ใบรับรองระบบคุณภาพที่เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากล เพื่อเป็นการแสดงว่าบริษัทมีการพัฒนาระบบคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เช่น ระบบ ISO หลักฐานการมีซอฟต์แวร์ที่ถูกกฎหมายสำหรับพนักงานไว้ใช้งานอย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ของพนักงานทั้งบริษัท ใบรับรองการประกันวิชาชีพของบริษัทในมูลค่าไม่ต่ำกว่า ๓๐ ล้านบาท ในปีที่ยื่นข้อเสนอ ซึ่งต้องมีครบทั้ง ๓ อย่าง หากไม่ครบ ตัวคูณก็จะปรับลดตามแต่กรณีฯ ไป

สำหรับกรณีสถาบันของรัฐที่ให้บริการงานที่ปรึกษา สถาบันดังกล่าวไม่มีภาระด้านค่าสวัสดิการ ส่วนค่าเสียหายของการดำเนินงานบางส่วนจะได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐ ซึ่งตัวคูณอัตราค่าตอบแทนสำหรับที่ปรึกษาจากสถาบันของรัฐเท่ากับ ๑.๗๖

ดังนั้น ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเห็นว่า การกำหนดแนวทางของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะดังกล่าว มีลักษณะเป็นการจัดทำราคากลางงานด้านการจ้างที่ปรึกษา ซึ่งหากจะมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาไทย ก็เห็นควรให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเป็นผู้พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เรื่องที่ ๓ แนวทางการประเมินราคากลางงานพัฒนาซอฟต์แวร์ประเภทโปรแกรมประยุกต์ ปัจจุบันกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์การประเมินราคากลางงานพัฒนาซอฟต์แวร์ประเภทโปรแกรมประยุกต์ ดังนี้

๑. จัดทำแนวทางปฏิบัติ หลักเกณฑ์ และคู่มือการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการประเมินราคาตามข้อกำหนดฟังก์ชัน และคุณลักษณะพิเศษของซอฟต์แวร์ ประเภทโปรแกรมประยุกต์ (Application Software) ดิจิตอลคอนเทนต์ (Digital Content) และสื่อสร้างสรรค์ (Animation) ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนามาตรฐานราคากลาง และเกณฑ์การประเมินราคาซอฟต์แวร์ รวมทั้งเป็นกลไกในการส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ไทยได้อย่างสัมฤทธิ์ผล

๒. พัฒนาโปรแกรมประยุกต์ (Application Software) ที่ใช้ในการประเมินราคาโครงการพัฒนาซอฟต์แวร์โปรแกรมประยุกต์ (Application Software) ดิจิตอลคอนเทนต์ (Digital Content) และสื่อสร้างสรรค์ (Animation) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ใช้ในการประเมินพัฒนามาตรฐานราคากลาง และหลักเกณฑ์การประเมินราคาซอฟต์แวร์

เพื่อให้ส่วนราชการปฏิบัติเป็นไปในทางเดียวกัน มีความถูกต้อง และเป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ภาครัฐกำหนด มีการบูรณาการข้อมูลร่วมกัน สอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จัดทำขึ้น สามารถยกระดับกระบวนการจัดทำไปจนถึงขออนุมัติโครงการให้มีความชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้

ดังนั้น ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเห็นว่า การกำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินราคากลางในส่วนของการพัฒนาซอฟต์แวร์ประเภทโปรแกรมประยุกต์ และฮาร์ดแวร์ เห็นควรให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการดังกล่าว

ข้อเสนอของกรมบัญชีกลาง

๑. การพัฒนาและการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางของทั้ง ๓ เรื่องข้างต้น เห็นควรมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบไปดำเนินการ โดยให้คำนึงถึงความชัดเจนซึ่งสามารถแสดงแหล่งที่มาของราคาได้ โดยให้จัดทำในลักษณะเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

๒. สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างอื่นที่ไม่ใช่งานก่อสร้าง การประกาศราคากลางและรายละเอียดในการคำนวณราคากลาง เห็นควรให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีการกำหนดกรอบแนวทางที่ชัดเจน เพื่อให้ส่วนราชการสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และไม่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

๓. นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้หน่วยงานภาครัฐประกาศเผยแพร่ราคากลางไว้ในเว็บไซต์ของหน่วยงาน และใน www.Gprocurement.go.th กรมบัญชีกลาง

ที่ประชุมฯ ได้มีประเด็นอภิปรายอย่างกว้างขวาง ดังนี้

๑. ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. มีความเห็น สรุปได้ ดังนี้

๑.๑ ประเด็นการเปิดเผยราคากลาง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ให้มีการดำเนินการตั้งแต่ต้นน้ำ โดยที่หน่วยงานของรัฐควรต้องมีการจัดทำราคากลางตั้งแต่การขอตั้งงบประมาณ และต้องจัดทำข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการประกาศเปิดเผยราคากลางตั้งแต่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปด้วยความเปิดเผยโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของประเทศและให้ประชาชนได้เข้าไปตรวจสอบมากขึ้น

๑.๒ กรณีของการจัดซื้อจัดจ้างในเรื่องอื่นที่ไม่ใช่งานก่อสร้าง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการตั้งคณะกรรมการในเรื่องอื่นแล้ว ซึ่งอาจมีการทบทวนการแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาพิจารณาในเรื่องดังกล่าว ให้ครอบคลุมเพิ่มขึ้นและให้มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

๑.๓ กรณีที่กรมบัญชีกลางได้ดำเนินการเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักเกณฑ์การเปิดเผยราคากลางที่ได้ดำเนินการก่อนที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติในเรื่องดังกล่าว ขอให้กรมบัญชีกลางส่งข้อมูลที่ดำเนินการไปแล้วให้สำนักงาน ป.ป.ช. พิจารณา

๒. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และผู้แทนสำนักงบประมาณมีความเห็นว่า ตามมาตรา ๑๐๓/๗ ข้างต้น เป็นการเปิดเผยราคากลางในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งจะมีข้อมูลราคากลางที่แตกต่างจากกระบวนการขอตั้งงบประมาณ

มติที่ประชุม ที่ประชุมฯ มีมติเห็นว่า ในการพัฒนาและการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางของทั้ง ๓ เรื่อง ควรมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ทารือในรายละเอียดกับหน่วยงานที่มีหน้าที่

รับผิดชอบดังกล่าวข้างต้น เพื่อดำเนินการเป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยให้คำนึงถึงความชัดเจนซึ่งสามารถแสดงแหล่งที่มาของราคาได้ และให้จัดทำในลักษณะเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

วาระที่ ๓.๒ แนวทางการดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง การป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction)

ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งว่า กรมบัญชีกลาง ได้ดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง การป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ตามรายละเอียดในวาระเรื่องเพื่อทราบ (วาระที่ ๒.๒) ซึ่งพิจารณาแล้วว่าดำเนินการได้ครอบคลุมตามข้อสังเกตของ ป.ป.ช. ในทั้ง ๖ ประเด็น แล้ว

มติที่ประชุม ที่ประชุมฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีที่กรมบัญชีกลางชี้แจงว่า ได้ดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง การป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) รายละเอียดปรากฏตามวาระการประชุม ๒.๒ ข้างต้นแล้ว แต่เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน จึงขอให้กรมบัญชีกลางส่งเรื่องดังกล่าว เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาอีกครั้งว่าได้ดำเนินการครอบคลุมตามข้อสังเกตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วหรือไม่เพียงใด เพื่อที่จะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

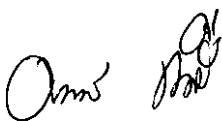
วาระที่ ๔ : เรื่องอื่นๆ

ประธานฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมฯ ทราบว่าในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบการปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งกระทรวงการคลังได้แจ้งเวียนให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือนำปฏิบัติแล้ว

สำหรับมติคณะรัฐมนตรีที่เป็นทางการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๙.๓๐ น.

(นางสาวอรณัม โชติชื่น)
นักวิชาการคลังชำนาญการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายบุญทิพย์ ชูชนาค)
นักวิชาการคลังชำนาญการพิเศษ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๒๑.๓/๒๗๙๕

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ผลการดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง และการป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๙๗๙๔ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๓๑๑๐๖ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
๓. รายงานการประชุมหารือแนวทางที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง และการป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพ) ๐๔๒๑.๓/๒๗๙๕๗ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕
๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/ว ๙๐ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕
๓. คู่มือการเปิดเผยข้อมูลราคากลางงานก่อสร้างในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP)
๔. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/ว ๒๔๗ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓
๕. หนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพอ) ๐๔๒๑.๓/ว ๒๘๙ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เรื่อง การทบทวนมติคณะรัฐมนตรี (เรื่อง การให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้และการกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม) โดยให้กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับสำนักงานงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ไปหารือร่วมกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล และหาวิธีการและแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อตอบสนองมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤตินิชอบให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลและคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากมีความจำเป็นจะต้องปรับปรุงแก้ไข กฎ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

/และตาม ...

และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เรื่อง การป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) โดยมอบหมายให้ กระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับสำนักงบประมาณ และสำนักงาน ก.พ.ร. นำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปหารือร่วมกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้ได้แนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน ทั้งนี้ จะต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน และให้รายงานผลต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

กระทรวงการคลัง ได้จัดประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมมีมติมอบหมายให้กรมบัญชีกลางมีหนังสือแจ้งผลการดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพิ่มเติมจากที่เคยได้แจ้งไว้แล้วเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับทราบและพิจารณาความคืบหน้าการดำเนินการของกระทรวงการคลังในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ในประเด็นการเปิดเผยราคากลาง และแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมติที่ประชุมข้างต้น จึงขอชี้แจงผลการดำเนินการเกี่ยวกับการเปิดเผยราคากลาง และการป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับทราบและพิจารณาความคืบหน้าการดำเนินการของกระทรวงการคลัง ดังนี้

๑. แนวทางการเปิดเผยราคากลางตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง

๑.๑ การดำเนินการของกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

๑.๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่อง การให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้และการกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล)๒๗๗๓๐ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ มีมติสรุปได้ดังนี้

(๑) ในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร โดยหลายหน่วยงานได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้อยู่แล้ว ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้หน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาหรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารเร่งรัดจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลาง และการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้สอดคล้องกับกฎระเบียบที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันโดยเคร่งครัด และมอบหมายให้กระทรวงการคลัง รับรายงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. และความเห็นของสำนักงบประมาณไปประกอบการพิจารณาดำเนินการตามโครงการนำร่องตามแนวร่วมปฏิบัติต่อต้านทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (Collective Action) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการดำเนินการตามรายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวจะต้องไม่เป็นปัญหาอุปสรรคในการบริหารราชการแผ่นดินประกอบด้วย

(๒) สำหรับการปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างฯ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด แต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีก่อน เพื่อให้ สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๑๐๓/๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวตามความเห็น ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑.๑.๒ การดำเนินการของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางได้จัดประชุมร่วมกับส่วนราชการ และผู้ประกอบการภาคเอกชน เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ มีประเด็นปัญหาโดยสรุป ดังนี้

(๑) ปัญหาเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงาน ในกรณีที่ผู้หักทวง จะต้องหยุดการ ดำเนินการและแก้ไขตามที่มีการหักทวงหรือไม่

(๒) ปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขที่กำหนดให้ประกาศราคากลางไม่สอดคล้องกับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙

(๓) ปัญหาเกี่ยวกับแบบ โดยราคากลางและราคาอ้างอิงของหน่วยงาน ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการในการอนุมัติรายงานขอซื้อขอจ้างแล้ว ความรับผิดชอบของข้อมูล ที่ประกาศจึงเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงาน จึงไม่มีความจำเป็นต้องเปิดเผยรายชื่อคณะกรรมการกำหนด ราคากลางแต่ประการใด

(๔) ปัญหารูปแบบการประกาศ การแสดงชื่อคณะกรรมการกำหนดราคา กลาง หรือรายชื่อเจ้าหน้าที่ที่คำนวณราคากลาง

(๕) ปัญหางานก่อสร้าง ควรแสดงถึงลักษณะของงานก่อสร้าง จำนวนขึ้น ความกว้าง ความยาว การใช้ประโยชน์ โดยการแสดงตารางรายละเอียดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ไม่สามารถสะท้อนถึงงานที่ต้องการก่อสร้างได้

(๖) ปัญหาการประกาศราคากลางทำให้การจัดซื้อจัดจ้างล่าช้ามากขึ้น

(๗) ปัญหาด้านบุคลากรด้านการพัสดุมิจำนวนน้อย เมื่อภาระงานเพิ่มมากขึ้น ทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานดังกล่าวจะมีจำนวนน้อยลงอีก

๑.๒ สำนักงาน ป.ป.ช. ขอบทวนมติคณะรัฐมนตรี

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ปช ๐๐๒๘/๐๐๑๕ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ขอบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๖๓๙๕ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

๑.๒.๑ ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติตามข้อ ๑.๑.๑ (๑) ข้างต้น เห็นว่า ไม่สอดคล้อง กับบทบัญญัติในมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณ ราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นกรณีที่กฎหมาย กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเคร่งครัด อันเป็นการดำเนินการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาตรการดังกล่าวจึงไม่ใช่มาตรการเดียวกันกับฝ่ายบริหาร ดังนั้น แม้ในทางปฏิบัติหน่วยงานของรัฐ ได้ดำเนินการ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอยู่แล้วก็ตาม ก็เป็นกรณีที่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาหรือ กำกับดูแลของฝ่ายบริหารถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุนั้นเป็นกฎเกณฑ์ของฝ่ายบริหาร

เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ยังไม่ครอบคลุมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ประสงค์ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๑๐๓/๗ คณะรัฐมนตรีจึงต้องพิจารณาและมีมติตามนัยมาตรา ๑๐๓/๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวต่อไป

๑.๒.๒ สำหรับประเด็นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ขออำนาจแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ตามข้อ ๑.๑.๑ (๒) ดังกล่าว เห็นว่า การเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อความเห็นชอบในการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างฯ อาจใช้เวลานานและอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐได้ จึงควรให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะผู้กำหนดหลักเกณฑ์เป็นผู้ปรับปรุงแก้ไข โดยการแก้ไขดังกล่าวจะต้องไม่กระทบต่อสาระสำคัญของหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างฯ ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบไปแล้ว

ทั้งนี้ สำหรับกรณีการกำหนดวงเงินขั้นต่ำในการประกาศราคากลาง ราคาอ้างอิง นั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นด้วยในการกำหนดวงเงินขั้นต่ำตามความเห็นของกระทรวงการคลังดังกล่าว

๑.๓ กระทรวงการคลังได้เสนอประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ตามข้อ ๑.๑.๒ ข้างต้น และเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๔/๖๙๕๐ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ สรุปได้ดังนี้

๑.๓.๑ จากประเด็นปัญหา อุปสรรค ที่ได้จากการประชุมร่วมกับส่วนราชการและผู้ประกอบการภาคเอกชนข้างต้น เห็นว่า การดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายทั้งหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการภาคเอกชน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการดำเนินการให้ชัดเจนอย่างละเอียด เพื่อให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจวิธีการปฏิบัติ ขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผลของการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์แนวทางการดำเนินการที่กำหนด

๑.๓.๒ หน่วยจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งต้องปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวมีจำนวนประมาณ ๔๕,๐๐๐ หน่วยทั่วประเทศ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรเตรียมความพร้อมทั้งในด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การฝึกอบรมบุคลากร การติดตามการปฏิบัติตามกฎหมาย

๑.๔ การดำเนินการของกระทรวงการคลังก่อนที่คณะรัฐมนตรีมีมติในเรื่อง การทบทวนมติคณะรัฐมนตรี (เรื่อง การให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้และการกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม) ตามข้อ ๑.๒ สรุปได้ดังนี้

๑.๔.๑ กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง ได้มีการประชุมหารือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยมีผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนกรมชลประทาน ผู้แทนกรมทางหลวง และผู้แทนกรมบัญชีกลาง โดยที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติให้นำประเด็นปัญหาที่ได้จากผลการประชุมเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ข้างต้น และประเด็นเพิ่มเติมที่ได้จากการประชุมในครั้งนี้ แจ้งให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบ โดยประเด็นปัญหาเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

(๑) การจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ มิได้กำหนดวงเงินขั้นสูงหรือขั้นต่ำไว้ ประกอบกับการกำหนดราคากลางตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นการกำหนดราคากลางเฉพาะงานก่อสร้างเท่านั้น ดังนั้น หากจะให้หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ในทุกกรณี สำนักงาน ป.ป.ช. จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ ตลอดจนวงเงินในการ จัดทำรายละเอียดดังกล่าวว่าควรจะมีหลักเกณฑ์และวงเงินเท่าใด พร้อมทั้งมอบให้กรมบัญชีกลางตรวจสอบ รายละเอียดปริมาณสัญญาของหน่วยงานของรัฐในแต่ละวงเงินว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด เพื่อส่งเป็นข้อมูล ให้แก่สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบต่อไป

(๒) การกำหนดให้นำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนเข้า ตรวจดูได้นั้น จะสามารถนำข้อมูลลงเพียงบางรายการเฉพาะรายการที่สามารถเปิดเผยได้หรือไม่ หากจะให้ แสดงถึงแหล่งที่มาแต่ละรายการจะก่อให้เกิดความยุ่งยากต่อหน่วยงานผู้ปฏิบัติ และเห็นควรให้จัดทำเฉพาะ ๓ วิธี ได้แก่ วิธีสอบราคา วิธีประกวดราคา และวิธีประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

(๓) การกำหนดรายละเอียดของข้อมูลราคากลางเพื่อให้ประชาชนตรวจดูได้นั้น อาจส่งผลให้ไม่เกิดการแข่งขันราคากันอย่างแท้จริง เช่น การประกวดราคาซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หากกำหนดรายละเอียดราคากลางไว้ตั้งแต่ต้น เมื่อถึงขั้นการเสนอราคา ราคาที่ผู้ชนะ การเสนอราคาเสนอมานั้น อาจไม่สอดคล้องกับสภาพของราคาปัจจุบันของอุปกรณ์เทคโนโลยีดังกล่าว กล่าวคือ ผู้เสนอราคาเสนอราคาโดยถือตามราคากลางที่ได้ประกาศไว้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วราคาอุปกรณ์ดังกล่าวจะมีราคา ต่ำกว่าราคากลางที่ได้ประกาศอยู่ค่อนข้างมาก ทำให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดซื้อในราคาที่สูงกว่าราคาที่ควรจะเป็น

(๔) ขั้นตอนการประกาศเผยแพร่ราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ใน ระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ เพื่อเป็นการลดภาระให้แก่หน่วยงานของรัฐผู้ปฏิบัติ ควรกำหนดให้นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าว ลงพร้อมกับการประกาศร่างขอบเขตของงาน

โดยกระทรวงการคลัง ได้มีหนังสือแจ้งให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบแล้ว ตามหนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพ) ๐๔๒๑.๗/๒๗๙๐๗ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑.๔.๒ การดำเนินการเกี่ยวกับการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้าง

(๑) คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) โดยตามมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ มิได้กำหนด หลักเกณฑ์การดำเนินการไว้ และมีได้ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นได้ หน่วยงานของรัฐ จึงต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติตามที่ทางราชการกำหนด ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างจึงมีมติให้นำรายละเอียดการคำนวณราคากลาง ตาม BOQ. (Bill of Quantities) ซึ่งเป็นรายงานการคำนวณราคากลางที่ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้จัดทำขึ้น ตามข้อกำหนดตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างและที่หัวหน้าส่วนราชการได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

ไปประกาศเปิดเผย โดยให้ปรับปรุงแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในส่วนของการเปิดเผยราคากลาง (ข้อ ๒๐) จากที่กำหนดไว้เดิม เป็นดังต่อไปนี้

“๒๐. ในการจ้างก่อสร้างทุกครั้ง ให้หน่วยงานที่จะมีการจ้างก่อสร้าง ประกาศเปิดเผยข้อมูลราคากลาง ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) โดยแนบรายละเอียดการคำนวณราคากลางตาม BOQ. (Bill of Quantities) ซึ่งผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้จัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างและหัวหน้าส่วนราชการ ได้ให้ความเห็นชอบแล้วเป็นเอกสารหรือเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (CD-ROM) เพื่อให้ผู้สนใจสามารถตรวจดู และหรือดาวน์โหลดไปตรวจดูได้พร้อมกับการประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคา หรือตามที่กำหนดสำหรับการ จัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการอื่น”

ทั้งนี้ รายละเอียดการคำนวณราคากลางตาม BOQ. (Bill of Quantities) ที่ต้องประกาศเปิดเผยดังกล่าว ให้หมายถึงรายละเอียดการคำนวณราคากลางตามแบบฟอร์ม ดังนี้

- กรณีงานก่อสร้างอาคาร หมายถึง แบบฟอร์ม ปร. ๔ , ปร. ๔ (พ) , ปร. ๕ (ก) , ปร. ๕ (ข) และ ปร. ๖
- กรณีงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม หมายถึง แบบฟอร์มสรุปราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม
- กรณีงานก่อสร้างชลประทาน หมายถึง แบบฟอร์มสรุปราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน”

(๒) คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวพ.) และคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุดด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.) ได้มีการประชุมและพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในการประชุม กวพ. ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ได้เชิญผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เข้าร่วมการประชุม และในการประชุม กวพ.อ. ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการเปิดเผยข้อมูลราคากลาง ในงานจ้างก่อสร้างของทางราชการเป็นไปตามข้อกำหนด แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง และตามมติคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบ ราคากลางงานก่อสร้าง จึงอาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไข เพิ่มเติม ข้อ ๑๒ (๕) และตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุดด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๗ (๕) กำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ กำหนดเงื่อนไข รายละเอียดราคากลางงานก่อสร้างในเอกสารสอบราคา เอกสารประกวดราคาหรือเอกสารประกวดราคาด้วยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

(๒.๑) การจ้างก่อสร้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมให้นำรายละเอียดการคำนวณราคากลางตาม BOQ. ตามแบบฟอร์ม ข้างต้น กำหนดไว้ในตัวอย่างเอกสารประกวดราคาจ้างในส่วนของเอกสารแนบท้ายเอกสารประกวดราคาโดย กำหนดเพิ่มเติมเป็น “ข้อ ๑.๘ รายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตาม BOQ. (Bill of Quantities) (รายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างเป็นการเปิดเผยเพื่อให้ผู้ประสงค์จะเสนอราคาได้รับข้อมูล ได้เท่าเทียมกันและเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้)” ทั้งนี้ให้นำหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปกำหนดไว้ในเอกสารสอบราคาจ้างด้วย

(๒.๒) การจ้างก่อสร้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ให้นำรายละเอียดการคำนวณราคากลางตาม BOQ. (Bill of Quantities) ตามแบบฟอร์มข้างต้นกำหนดไว้ในตัวอย่างเอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ในส่วนของเอกสารแนบท้ายเอกสารประกวดราคาจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยกำหนดเพิ่มเติมเป็น “ข้อ ๑.๑๐ รายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตาม BOQ. (Bill of Quantities) (รายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างเป็นการเปิดเผยเพื่อให้ผู้ประสงค์จะเสนอราคาได้รับข้อมูลได้เท่าเทียมกัน และเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้)” โดยให้กำหนดรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างดังกล่าวในขั้นตอนของการจัดทำเอกสารประกาศเชิญชวน

(๒.๓) สำหรับการเปิดเผยข้อมูลราคากลางงานก่อสร้างที่เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (www.gprocurement.go.th) ให้ปฏิบัติตามคู่มือการเปิดเผยข้อมูลราคากลางงานก่อสร้าง ในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ www.gprocurement.go.th หัวข้อข่าวจัดซื้อจัดจ้าง และหัวข้อดาวน์โหลดแนะนำ

ทั้งนี้ กระทรวงการคลัง ได้แจ้งเวียนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์แนวทาง และวิธีปฏิบัติดังกล่าว ให้ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไปแล้ว ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/ว ๔๐ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และคู่มือการเปิดเผยข้อมูลราคากลางงานก่อสร้าง ในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๒. การดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction)

๒.๑ ตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๓/๐๒๒๘ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เสนอเรื่องการป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ ตามนัยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๙ (๑๑) ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๑๔๖๔๘ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นดังนี้

๒.๑.๑ กรมบัญชีกลางต้องควบคุมหน่วยงานของรัฐไม่ให้มีการนำวิธีการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ไปใช้กับการประมูลงานก่อสร้างที่มีรายละเอียดของเนื้องานยุ่งยากซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ และมีเอกสารบัญชีแสดงรายการวัสดุและปริมาณเนื้องาน (BOQ) หลากหลายรายการในโครงการเดียวกัน และงานประเภทอื่นที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและมีรายละเอียดของเนื้องานหรือมีเทคโนโลยีขั้นสูง รวมทั้งงานว่าจ้างที่ปรึกษาและงานว่าจ้างผู้ออกแบบ ซึ่งต้องมีการพิจารณาคุณสมบัติของผู้เสนอราคาเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้ ให้กรมบัญชีกลางเป็นผู้กำหนดรายละเอียดและประเภทของงานที่ใช้และไม่ใช้วิธี e-Auction

๒.๑.๒ ให้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนและการเปิดเผยข้อมูลในเรื่องระยะเวลาและการดำเนินการในการเสนอราคาทุกขั้นตอนของวิธี e-Auction อย่างเคร่งครัด เพื่อความโปร่งใสและมีหน่วยงานทำหน้าที่ตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผลการปฏิบัติงานหน่วยงานที่จัดซื้อจัดจ้างและมีมาตรการลงโทษหากพบการกระทำผิด

๒.๑.๓ ให้มีการเปิดเผยข้อกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) ร่างสัญญาและข้อตกลงแนบท้ายสัญญาลงในระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) เพื่อให้มีการวิพากษ์วิจารณ์จากทุกฝ่ายอย่างเปิดเผยก่อนการอนุมัติใช้และการกำหนด TOR เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเสนอราคาต้องกำหนดเป็นมาตรฐานที่ชัดเจน

ไม่ควรให้หน่วยงานของรัฐใช้ดุลพินิจในการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเสนอราคา เพราะข้อกำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเสนอราคาเป็นเรื่องสำคัญ ที่ก่อให้เกิดปัญหาการทุจริตในลักษณะของการกีดกันผู้เสนอราคาหรือการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่งได้

๒.๑.๔ เนื่องจากปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ดังนั้น จึงควรเร่งรัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับราคากลางในเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน และให้มีการจัดทำมาตรฐานของราคากลางได้ และมีสถาบันวิชาชีพทำหน้าที่ให้การรับรองคุณสมบัติของผู้ทำหน้าที่คิดคำนวณราคากลาง เพื่อเป็นมาตรการการป้องกันการทุจริตสมยอมกันในการเสนอราคา

๒.๑.๕ กรมบัญชีกลางต้องดำเนินการควบคุมตรวจสอบดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ ในการกำกับการแข่งขันราคาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนดอย่างเคร่งครัด เพื่อความโปร่งใสในการแข่งขันราคาและเพื่อสร้างความมั่นใจว่ามีการแข่งขันราคากันอย่างแท้จริง

๒.๑.๖ ให้กรมบัญชีกลาง ดำเนินการเร่งรัดในเรื่องการพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement: e-GP) ให้แล้วเสร็จเป็นอิเล็กทรอนิกส์ที่แท้จริงเต็มรูปแบบโดยเร็ว โดยนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในทุกขั้นตอนของการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

๒.๒ กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) ครั้งที่ ๙/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ พิจารณาแล้ว มีความเห็นแย้งตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/๑๑๘๔๐ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ สรุปได้ดังนี้

๒.๒.๑ ประเด็นเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ เห็นว่า ในหลักการของระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดขอบเขตการใช้บังคับสำหรับการจัดหาพัสดุของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดการบังคับบัญชา หรือการกำกับดูแลของฝ่ายบริหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าวที่มีกิจกรรม โครงการ หรือการก่อสร้างมีมูลค่าตั้งแต่ ๒ ล้านบาทขึ้นไป ต้องดำเนินการจัดหาพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามหลักเกณฑ์ระเบียบนี้ ยกเว้น การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงานการซื้อหรือการจ้างโดยวิธีพิเศษและวิธีกรณีพิเศษที่สามารถทำได้ตามระเบียบอื่น ซึ่งระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีหลักการเพื่อให้การจัดหาพัสดุของหน่วยงานภาครัฐ มีความเปิดเผย โปร่งใส มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม คุ่มค่าและประหยัดงบประมาณแผ่นดิน

ซึ่งคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) ได้ปรับปรุงหลักการของระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ในส่วนของการพิจารณาสินค้าและบริการ หรืองานโครงการเป็นสินค้าและบริการที่มีความซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ เมื่อดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว

อาจไม่ได้ผลดีได้สินค้าและบริการที่ไม่มีคุณภาพ ดังนั้น กวพ.อ. จึงกำหนดประเภทสินค้าและบริการให้หน่วยงานเลือกดำเนินการตามประเภทสินค้าและบริการ รวมถึงวิธีการดำเนินการ แทนการกำหนดวงเงินเริ่มต้นแต่เพียงอย่างเดียว โดยแบ่งเป็นประเภทสินค้าทั่วไป หากมีวงเงินเริ่มต้นในการจัดหาตั้งแต่ ๒ ล้านบาทขึ้นไป ให้หน่วยงานดำเนินการจัดหาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่หากเป็นประเภทสินค้าและบริการที่มีความซับซ้อนมีเทคนิคเฉพาะให้พิจารณาที่ตัวสินค้าและบริการเป็นหลัก ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาประเภทสินค้าและบริการที่ กวพ.อ. กำหนด และหากอยู่ในเงื่อนไขที่หน่วยงานไม่ต้องดำเนินการจัดหาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานเลือกใช้วิธีการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานได้ ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าว ได้แจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐทราบและถือปฏิบัติแล้ว ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/ว ๒๔๗ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๒.๒.๒ มาตรการควบคุม กำกับ ดูแล การปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๕๙

(๑) มาตรการรักษาความเป็นธรรมและผลประโยชน์ของรัฐ

การป้องกันการกระทำความผิดตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดเรื่อง มาตรการรักษาความเป็นธรรมและผลประโยชน์ของรัฐไว้ เพื่อให้ผู้เสนอราคาแต่ละรายมีการเสนอราคากันอย่างเป็นธรรมตามกระบวนการเสนอราคาตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตลอดจนมาตรการควบคุมอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งหากคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กวพ.อ.) พบเห็นพฤติการณ์ที่มีข้อขัดแย้ง กฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าเห็นเอง หรือจากการพิจารณาอุทธรณ์ หรือคำร้องเรียน กวพ.อ. มีอำนาจแจ้งให้ผู้มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องได้ หรือหากเข้าข่ายความผิดทางวินัยก็แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยต่อไปได้

(๒) การควบคุมตรวจสอบดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์

กรมบัญชีกลาง ได้กำหนดมาตรการควบคุมและตรวจสอบดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีกระบวนการประเมินเพื่อคัดเลือกที่ได้มาตรฐาน มีการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ทุกรายต้องทำบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมบัญชีกลางกับผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งบันทึกข้อตกลงดังกล่าวได้กำหนดจรรยาบรรณตลาดกลางไว้ว่า จะต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเป็นผู้ที่มีผลประโยชน์ร่วมกันกับผู้มีสิทธิเสนอราคา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคาทั้งเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ อีกทั้ง ต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม และดำเนินการด้วยความรอบคอบเพื่อป้องกันมิให้เกิดผลเสียหายแก่ทางราชการหรือนุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง และบันทึกข้อตกลงดังกล่าวได้กำหนดบทลงโทษกรณีผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์รายใดให้บริการเสนอราคาไม่สอดคล้องกับระเบียบหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด หรือวางตัวไม่เป็นกลาง ดำเนินการไม่โปร่งใสและเป็นธรรม จะถูกลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน หรือปรับ ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือพักงานไม่เกิน ๖ เดือน หรือยกเลิกการเป็นผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ แล้วแต่กรณี

(๓) การควบคุมการเสนอราคาของผู้มีสิทธิเสนอราคา

ก.พ.อ. อยู่ในระหว่างการพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติในการเสนอราคาโดยกำหนดช่วงวงเงินขั้นต่ำการเสนอราคาในแต่ละครั้ง และยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีกรณีการยกเว้นผ่อนผัน กรณีผู้มีสิทธิเสนอราคารายเดียว หรือผู้มีสิทธิเสนอราคาเพียงรายเดียวเมื่อถึงเวลาเริ่มการเสนอราคา และหน่วยงานเห็นว่ามีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้ต่อรองราคากับผู้เสนอราคารายนั้น โดยต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนด กล่าวคือ หากมีผู้มีสิทธิเสนอราคารายเดียว หรือผู้มีสิทธิเสนอราคาเพียงรายเดียวเมื่อถึงเวลาเริ่มการเสนอราคา ให้หน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุยกเลิกการประกวดราคาในครั้งนั้น และดำเนินการจัดหาใหม่

๒.๒.๓ หลักเกณฑ์ของราคากลางงานก่อสร้าง

(๑) หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าว เสนอโดยคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งมีผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นนักวิชาการจากสถาบันการศึกษาเป็นกรรมการ เช่น กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมชลประทาน สมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยฯ สภาวิศวกร สภาสถาปนิก และสมาคมวิศวกรที่ปรึกษาแห่งประเทศไทย โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการก่อสร้างที่เป็นปัจจุบัน เป็นมาตรฐานตามหลักวิชาการ สามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติ ส่งผลให้ราคากลางที่คำนวณได้ตามหลักเกณฑ์เป็นราคาที่ใกล้เคียงกับค่างานก่อสร้างที่เป็นจริงยิ่งขึ้น

(๒) แนวทางการเปิดเผยข้อมูลราคากลางงานก่อสร้าง

กรมบัญชีกลางอยู่ระหว่างการพัฒนาระบบเพิ่มเติม เพื่อให้มีการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้าง โดยให้ต้องมีการแสดงรายการหลักที่สำคัญของงานก่อสร้าง และรายการยอดรวมราคากลางงานก่อสร้าง โดยกำหนดให้รายการดังกล่าวเป็นเอกสารที่เป็นส่วนหนึ่งของเอกสารประกาศสอบราคา เอกสารประกวดราคา และเอกสารประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งเผยแพร่ในเว็บไซต์ของศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ กรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) สำหรับใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) ผู้ที่ประสงค์จะเสนอราคาจะได้รับไปพร้อมกับเอกสารประกวดราคาในวันรับเอกสารประกวดราคา โดยมีต้องยื่นคำขอต่อหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการแต่อย่างใด

๒.๒.๔ กรณีสำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดให้หน่วยงานต่างๆ มีหน้าที่ต้องดำเนินการประกาศราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ปรากฏข้อเท็จจริงจากการประชุมหารือร่วมกันระหว่างกรมบัญชีกลาง สำนักงาน ป.ป.ช. กรมสรรพากร และส่วนราชการผู้ปฏิบัติประกอบด้วย กรมทางหลวง และกรมชลประทาน เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินการประกาศราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางของสำนักงาน ป.ป.ช. โดยที่ประชุมพิจารณาแล้ว เห็นว่า ยังมีประเด็นปัญหาอุปสรรคและผลกระทบเพิ่มเติมจากที่กระทรวงการคลังได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในกรณีดังกล่าว ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๔/๖๔๙๐ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ ตามข้อ ๑.๔.๑ ข้างต้น

นอกจากนี้ยังมีประเด็นเกี่ยวกับกรณี สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดให้ผู้ประกอบการจะต้องจัดทำแสดงบัญชีรายการรับจ่าย ตามแบบที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด เห็นว่า มีความยุ่งยาก ซับซ้อน และเป็นภาระแก่คู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งควรจะกำหนดให้ผู้ประกอบการแสดงเฉพาะรายการหลักๆ เท่านั้น ที่แสดงให้เห็นทราบถึงผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการรายนั้น ทั้งนี้ เพื่อมิให้เป็นภาระต่อผู้ประกอบการเกินสมควร ซึ่งประเด็นปัญหาทั้งเรื่องราคากลาง และการจัดทำแสดงบัญชีรายการรับจ่ายของผู้ประกอบการดังกล่าวอยู่ระหว่างการส่งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบ เพื่อพิจารณาต่อไป

๒.๒.๕ การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เห็นชอบให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) รวบรวมข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างโดยการเชื่อมโยงข้อมูลจากทุกหน่วยงานมารวมไว้ที่ศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (www.gprocurement.go.th) กรมบัญชีกลางจึงได้พัฒนาระบบดังกล่าว และได้ใช้งานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ประกอบกับระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้หน่วยงานนำร่างขอบเขตของงาน (TOR) และร่างเอกสารประกวดราคา เผยแพร่ในเว็บไซต์ของหน่วยงานและของกรมบัญชีกลาง เพื่อให้สาธารณชนเสนอแนะหรือวิจารณ์ ก่อนนำขอบเขตของงานและเอกสารประกวดราคาไปประกาศใช้ในการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งกรมบัญชีกลางได้มีการพัฒนาระบบ e-GP ให้หน่วยงานภาครัฐได้เปิดเผยข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างในเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลางอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล ตรวจสอบและติดตามสถานะของการจัดซื้อจัดจ้าง

๒.๒.๖ การพัฒนาระบบ e-GP

กรมบัญชีกลางในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของประเทศได้พัฒนาระบบ e-GP เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ได้อย่างรวดเร็วทั่วประเทศ และยังสามารถเชื่อมต่อกับข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความโปร่งใส ลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ลดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน สามารถติดตามข้อมูลได้แบบ Online Real Time เพิ่มประสิทธิภาพการเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยได้แบ่งการพัฒนาเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ การพัฒนาระบบศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ประกอบด้วย ระบบเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง ระบบลงทะเบียน ระบบปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และระบบ Help Desk ซึ่งจะทำการจัดซื้อจัดจ้างเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกหน่วยงาน การสมยอมราคาทำได้ยากขึ้น มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังได้ทุกขั้นตอนของการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้บริหารและหน่วยงานภาครัฐ สามารถติดตามสถานะหรือความคืบหน้าของการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้ในลักษณะ Online ซึ่งหากหน่วยงานภาครัฐจัดซื้อจัดจ้างได้เร็วก็จะสามารถเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงินของรัฐบาล

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เริ่มใช้งานระบบ e-GP ระยะที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๓ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๗๘ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องประกาศจัดซื้อจัดจ้างสำหรับวิธีสอบราคา วิธีประกวดราคาและประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ในเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของกรมบัญชีกลาง www.gprocurement.go.th และเว็บไซต์ของหน่วยงาน

ระยะที่ ๒ การพัฒนาระบบปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยให้หน่วยงานต่างๆ บันทึกข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้างทั้ง ๑๒ วิธี และตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอนตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนด รวมถึงการเชื่อมโยงกับระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) โดยหน่วยงานภาครัฐที่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณหากไม่ดำเนินการบันทึกข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างในเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลางหรือไม่มีการประกาศจัดซื้อจัดจ้าง จะไม่สามารถเบิกจ่ายเงินจากระบบ GFMIS ได้ ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น โดยกรมบัญชีกลางได้นำระบบมาใช้งานกับหน่วยงานแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และมีแผนที่จะนำมาใช้กับหน่วยงานภาครัฐทั้งหมดในปี พ.ศ. ๒๕๕๕

ระยะที่ ๓ การปฏิรูประบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยเปลี่ยนจากการพิจารณาตามวงเงินงบประมาณ เป็นการพิจารณาตามประเภทสินค้าและบริการ ทั้งนี้ สินค้าและบริการที่ไม่มีความซับซ้อนมีมาตรฐาน จะจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบ e-Market สำหรับสินค้าและบริการที่มีความซับซ้อนต้องใช้เทคนิคเฉพาะอย่างจะจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบ e-Bidding ซึ่งทั้ง ๒ ระบบ ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการตามสัญญาจ้าง

๒.๓ การดำเนินการของกระทรวงการคลังเพิ่มเติมจากที่ได้แจ้งความเห็นไว้ตามข้อ ๒.๒ สรุปได้ดังนี้

๒.๓.๑ กำหนดแนวทางการเปิดเผยราคากลาง

กระทรวงการคลัง ได้กำหนดแนวทางการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ ถือปฏิบัติต่อไปแล้วตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/ว ๙๐ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒.๓.๒ มาตรการควบคุม กำกับ ดูแล การปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพ.อ.) ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการเสนอราคา ตามหนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ด่วนที่สุด ที่ กค (กพ.อ) ๐๔๒๑.๓/ว ๒๘๙ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ สรุปได้ดังนี้

(๑) การกำหนดหลักเกณฑ์การเสนอราคาขั้นต่ำ (Minimum Bid) โดยให้หน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุดำเนินงานการเงินการเสนอราคาขั้นต่ำแต่ละครั้งในอัตราร้อยละ ๐.๒ ของราคาสูงสุดของการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

(๒) ให้หน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุดำเนินงานการพิจารณาของผู้เข้าเสนอราคาแต่ละรายว่า มีพฤติกรรมเข้าข่ายการสมยอมกันในการเสนอราคาหรือไม่ มีการแข่งขันราคากันอย่างแท้จริงหรือไม่

(๓) ให้ยกเลิกการอนุมัติผ่อนผันการปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีได้ผ่อนผันไว้ว่า “ในการดำเนินการคัดเลือกเบื้องต้นเพื่อหาผู้มีสิทธิเสนอราคา ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิเสนอราคารายเดียว ตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙ (๔) หรือผู้มีสิทธิเสนอราคาเพียงรายเดียว เมื่อถึงเวลาเริ่มการเสนอราคา ตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ (๑) โดยปกติให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานยกเลิก แต่ถ้าคณะกรรมการประกวดราคาตามโครงการเห็นว่า มีเหตุผลสมควรที่จะดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคา ก็ให้คณะกรรมการฯ ตีรองกับผู้มีสิทธิเสนอราคารายนั้น แล้วเสนอหัวหน้าหน่วยงานพิจารณา” โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๙ กล่าวคือ หากมีผู้มีสิทธิเสนอราคารายเดียว หรือผู้มีสิทธิเสนอราคาเพียงรายเดียวเมื่อถึงเวลาเริ่มการเสนอราคา ให้หน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุยกเลิกการประกวดราคาในครั้งนั้น และดำเนินการจัดหาใหม่

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๒.๓.๓ การพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ให้ส่วนราชการเปิดเผยข้อมูลราคากลางงานก่อสร้างที่เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (www.gprocurement.go.th) โดยกรมบัญชีกลางได้จัดทำปฏิบัติตามคู่มือการเปิดเผยข้อมูลราคากลางงานก่อสร้าง ในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ www.gprocurement.go.th หัวข้อข่าวจัดซื้อจัดจ้าง และหัวข้อดาวน์โหลดแนะนำ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ต่อไป และหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นเป็นประการใด โปรดแจ้งกระทรวงการคลัง ทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุภา ปิยะจิตติ)
รองปลัดกระทรวงการคลัง
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน
ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๑

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕-๖

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๒๑.๓/๑๙๑๙

กค. 1534

รพม. 67

4 กพ. 56

4 กพ 56

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางของทางราชการ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๓๔๓๙ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕

๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๕/๖๒๘ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ได้มีมติรับทราบผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีที่ได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ รวมทั้งคณะรัฐมนตรีได้มีมติยืนยันการดำเนินนโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ โดยให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) พร้อมด้วยปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เข้าร่วมกับประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการที่รัฐบาลได้ดำเนินการไปแล้ว รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น และพิจารณาแนวทางที่จะร่วมกันดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐและให้รายงานผลการหารือต่อคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๑

๑.๒ กระทรวงการคลังได้รายงานความคืบหน้าการดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางของทางราชการ โดยได้จัดประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานงบประมาณ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง และข้อเสนอของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เรื่อง การป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) มีสาระสำคัญของการประชุมฯ สรุปได้ ดังนี้

๑.๒.๑ กรณียางานก่อสร้างของทางราชการได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลาง เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง

/เรียบร้อยแล้ว...

เรียบร้อยแล้ว ส่วนกรณีของการจัดซื้อจัดจ้างอื่นที่ไม่ใช่การจัดจ้างก่อสร้าง ปัจจุบันยังไม่มีหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน แต่อย่างไรก็ดี ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นควรดำเนินการใน ๓ เรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความชัดเจนในระดับหนึ่งและมีข้อมูลในขั้นต้นบางส่วน ดังนี้

(๑) การกำหนดราคากลางยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา สมควรมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

(๒) การกำหนดอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาไทย สมควรมอบหมายให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเป็นผู้พิจารณาดำเนินการ

(๓) การประเมินราคากลางงานพัฒนาซอฟต์แวร์ประเภทโปรแกรมประยุกต์และฮาร์ดแวร์ สมควรมอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

ทั้งนี้ ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาในรายละเอียดในทั้ง ๓ เรื่องแล้วมีมติมอบหมายให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ไปหารือในรายละเอียดกับหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าวข้างต้น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง โดยให้คำนึงถึงความชัดเจนซึ่งสามารถแสดงแหล่งที่มาของราคาได้และให้จัดทำในลักษณะเช่นเดียวกับการกำหนดแนวทางและวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

๑.๒.๒ ให้กระทรวงการคลัง มีหนังสือแจ้งการดำเนินการและผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางและวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ซึ่งได้ดำเนินการเป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง เรียบร้อยแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบด้วย

๑.๒.๓ ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาเห็นว่า กรณีที่กระทรวงการคลัง ได้ชี้แจงประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีว่า ได้ดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง การป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ในทั้ง ๖ ประเด็น แล้วนั้น เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน จึงขอให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่า ได้ดำเนินการครอบคลุมตามข้อสังเกตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วหรือไม่ เพียงใด เพื่อที่จะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบผลการดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางของทางราชการ เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการจัดทำข้อมูล รายละเอียด ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลาง และการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ รวมทั้งการรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ ดังกล่าวตามข้อ ๑.๑

๓. ความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง

๔. สารสำคัญของเรื่อง

๔.๑ เพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ รองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) พร้อมด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เข้าหารือร่วมกันกับ ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมผู้บริหารสำนักงาน ป.ป.ช. (สนามบินน้ำ) โดยที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาและมีความเห็นร่วมกัน ดังนี้

๔.๑.๑ การเปิดเผยราคากลางตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง มีเจตนารมณ์มุ่งเน้นให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลราคากลางและตรวจสอบได้เป็นสำคัญ หากเกิดกรณีการจัดหาพัสดุชนิดเดียวกันแต่ราคากลางที่เปิดเผยแตกต่างกันจะต้องพิจารณาจากเจตนาและพฤติการณ์แวดล้อมของการได้มาของราคากลางนั้น

๔.๑.๒ การเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ กระทรวงการคลังได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/ว ๙๐ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง แล้ว

๔.๑.๓ สำหรับการเปิดเผยราคากลางของการจัดซื้อจัดจ้างประเภทอื่นที่มีใช้งานก่อสร้าง เห็นควรให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณาตามแนวทางการดำเนินการประกาศราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๔.๒ กระทรวงการคลังได้ประชุมหารือเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามข้อ ๔.๑.๓ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างประเภทอื่นที่มีใช้งานก่อสร้าง ที่ประชุมประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และผู้แทนกรมบัญชีกลาง โดยที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาและมีความเห็น ดังนี้

๔.๒.๑ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประกาศรายละเอียดการคำนวณราคากลางตามแนวทางที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน ที่ประชุมเห็นควรเพิ่มเติมแนวทางการเปิดเผยราคากลาง ดังนี้

(๑) การจัดซื้อจัดจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง

(๑.๑) ครุภัณฑ์ ให้ใช้ราคามาตรฐานที่สำนักงบประมาณกำหนด หากไม่มีราคามาตรฐานที่สำนักงบประมาณกำหนดให้ใช้ราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ

/หรือหาก...

หรือหากไม่มีราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ ให้ใช้ราคาตลาด โดยสืบราคาจากท้องตลาด รวมทั้งเว็บไซต์ต่างๆ เป็นราคาอ้างอิง

(๑.๒) ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา แบ่งเป็น

ก. ยาในบัญชียาหลัก ให้ใช้ราคาตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข หากไม่มีราคาตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข ให้ใช้ราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ หากไม่มีราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ ให้ใช้ราคาตลาด โดยสืบราคาจากท้องตลาด รวมทั้งเว็บไซต์ต่างๆ เป็นราคาอ้างอิง

ข. ยานอกบัญชียาหลัก ให้ใช้ราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ หากไม่มีราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ ให้ใช้ราคาตลาด โดยสืบราคาจากท้องตลาดรวมทั้งเว็บไซต์ต่างๆ เป็นราคาอ้างอิง

(๑.๓) เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ให้ใช้ราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ หากไม่มีราคาที่เคยซื้อครั้งหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ ให้ใช้ราคาตลาดโดยสืบราคาจากท้องตลาดรวมทั้งเว็บไซต์ต่างๆ เป็นราคาอ้างอิง

(๑.๔) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ก. ฮาร์ดแวร์ ให้ใช้ราคามาตรฐานตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดเป็นราคาอ้างอิง

ข. การพัฒนาซอฟต์แวร์ประเภทโปรแกรมประยุกต์ รวมทั้งรายการอื่นๆ ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่ได้กำหนด ให้ใช้ราคาตลาด โดยสืบราคาจากท้องตลาดรวมทั้งเว็บไซต์ต่างๆ เป็นราคาอ้างอิง

(๒) การจ้างที่ปรึกษา การจ้างงานวิจัยหรือเงินสนับสนุนให้ทุนการวิจัย การกำหนดอัตราจ้างที่ปรึกษาให้พิจารณาจากวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ของที่ปรึกษาเป็นสำคัญ

(๓) การจ้างออกแบบและควบคุมงานให้ใช้อัตราตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือระเบียบอื่นของหน่วยงานนั้นๆ กำหนดเป็นราคาอ้างอิง

๔.๒.๒ ในการเปิดเผยราคากลางให้หน่วยงานของรัฐประกาศราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางไว้ในเว็บไซต์ของหน่วยงานและเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (www.gprocurement.go.th) ของกรมบัญชีกลาง

๔.๒.๓ หลักเกณฑ์การเปิดเผยราคากลางตามข้อ ๔.๑.๒ และข้อ ๔.๒.๑ - ๔.๒.๒ ให้ใช้บังคับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นปฏิบัติ

๔.๒.๔ มอบหมายให้กระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง ดังนี้

(๑) กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ราคากลางยานอกบัญชียาหลักและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

(๒) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ราคากลางการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์

(๓) สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ราคากลางการจ้างที่ปรึกษา

(๔) สำนักงบประมาณ ดำเนินการกำหนดราคามาตรฐานโดยให้ครอบคลุมรายการครุภัณฑ์ประเภทต่างๆ

๔.๒.๕ ในช่วงระยะเวลา ๑๘๐ วันนับแต่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง กระทรวงการคลังจะหารือร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ในส่วนแนวทางการดำเนินการประกาศราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เช่น วงเงินการจัดหาที่ต้องประกาศราคากลาง รายการต่างๆ ที่เปิดเผยราคากลางสำหรับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการจ้างออกแบบงานก่อสร้างอาคาร

๕. ประเด็นเสนอคณะรัฐมนตรี

พิจารณาแนวทางการปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางของทางราชการ เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการจัดทำข้อมูล รายละเอียด ค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลาง และการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ รวมทั้งทราบผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕

๖. ความเห็นหรืออนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่กำหนดให้มีการวิเคราะห์หรือศึกษาก่อนที่จะดำเนินการ

ไม่มี

๘. ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการและที่มาแหล่งเงินค่าใช้จ่าย

ไม่มี

๙. ข้อเสนอเพื่อทราบ/พิจารณา

๙.๑ เพื่อทราบผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ตามข้อ ๔.๑

๙.๒ ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือปฏิบัติตามแนวทางการเปิดเผยราคากลาง ตามข้อ ๔.๑.๒ และข้อ ๔.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๗๕๒ โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕-๖

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๗๑๙/๒๕๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ☒ ก่อนประชุม
รับที่.....๒๒..... ☐ หลังประชุม ☒
วันที่ ๕.๐๗.๕๖ เวลา ๐๘๕๐ ☐ แจกที่ประชุม ☐ ไม่แจกที่ประชุม
คพท ๕๖-๒๐๐๕๓-๕๖/๒-๒๐

สำนักงานงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางของทางราชการ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๑๒๘ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานงบประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่องที่กระทรวงการคลังเสนอ ให้คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการหารือร่วมกับประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ และพิจารณาอนุมัติให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือปฏิบัติตามแนวทางการเปิดเผยราคากลาง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานงบประมาณพิจารณาแล้ว เห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะรับทราบผลการหารือกับประธานกรรมการ ป.ป.ช. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ และพิจารณาอนุมัติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามแนวทางการเปิดเผยราคากลางตามข้อเสนอของกระทรวงการคลังที่สอดคล้องและเป็นไปตามข้อกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลาง และการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรวิทย์ จำปรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักมาตรฐานงบประมาณ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๔๐๒๗ ต่อ ๓๕๓๔

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๔๒๔๐

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๑/ ๐๒๕๐

สพด.รับที่ 67-1

วันที่ 5 ก.พ. 2556

เวลา 13.00 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

วันที่ 19.00 น.

วันที่ 4 ก.พ. 2556

เวลา 19.00 น.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางของทางราชการ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๑๒๗
ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลางของทางราชการ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีในวันอังคารที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วขอเรียนว่า การดำเนินการตามที่กระทรวงการคลังเสนอเป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปร่วมหารือแนวทางการดำเนินการเปิดเผยราคากลางเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งจากผลการหารือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยราคากลางว่า ทางราชการอาจกำหนดแนวปฏิบัติทั่วไปเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปปฏิบัติเพื่อให้มีการเปิดเผยราคากลางให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างได้ และเมื่อเรื่องใดสามารถกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการกำหนดราคากลางที่ชัดเจนเป็นการเฉพาะเรื่องแล้วก็ให้นำหลักเกณฑ์นั้นใช้บังคับต่อไป ดังนั้น จึงเห็นควรที่คณะรัฐมนตรีจะได้มีมติให้ดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งเปิดเผยราคากลาง ทั้งนี้ ตามแนวทางที่กระทรวงการคลังเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัชพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๒

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th